

Altı ya ındayken Gerçek Öyküler adlı. balta girmemi ormanlardan söz eden bir kitapta korkunç bir resim görmü tüm. Boa yılanının bir hayvanı nasıl yuttu unu gösteriyordu. Resmi yukarıya çizdim.

Kitapta unlar yazılıydı: "Boa yılanı avını bütün halinde çi nemedden yutar. Ondan sonra hiçbir yere kımıldayamaz ve altı ay süren sindirimi boyunca uyur."

Balta girmemi ormanlar üzerine uzun uzun dü ündüm bunları okuyunca. Sonra da biraz çaba ve renkli kalemle ilk resmimi yaptım. te 1 numaralı resmim aynen öyleydi:

Sanat yapıtımı büyüklere gösterdim. Korkup korkmadıklarını sordum. "Korkmak mı?" dediler. " apkadan mı?"

yi ama, apka resmi yapmamı tım ki ben. Fili yutmu olan bir boa yılanı resmi yapmı tım. Ama büyükler anlamadı ı için onlara bir resim daha yaptım. Büyükler açık seçik görüp anlasınlar diye fili yutmu olan yılanın içini çizdim. u büyüklere her eyi tek tek açıklamak gerekir hep. 2 numaralı resmim de öyle oldu:

Büyükler bu kez de boa yılanının içinin ya da dı ının resimleriyle u ra mayı bırakıp, kendimi co rafya, tarih, aritmetik ve dilbilgisine vermemi ö ütlediler. te daha altı ya ındayken belki de çok büyük bir ressam olma fırsatını böylece kaçırmı oldum, 1 ve 2 numaralı resimlerimin ba arısızlı ı hevesimi kırmı tı do rusu. Büyükler hiçbir eyi kendiliklerinden anlamıyorlar. Onlara hep bir eyleri açıklamak zorunda olmak ne kadar da sıkıcı bir ey çocuklar için.

Ben de ba ka bir meslek seçtim kendime: pilot oldum. Dünyanın her yerinde biraz uçtum. Co rafyanın çok i ime yaradı ı bir gerçek. Bir bakı ta Çin'de miyim, yoksa Arizona'da mıyım anlarım. Geceleyin yönümü a ırınca çok yararlı olur bu bilgiler.

Hayatım boyunca birçok önemli kimseyle ili kilerim oldu. Büyüklerin arasında da çok bulundum. Onları çok yakından tanıma fırsatı geçti elime. Ama do rusu onlar hakkındaki ilk yargımda bir de i me olmadı.

Zaman zaman aralarında birazcık daha zeki görünenler olmadı de il. Öyle zamanlarda hemen hep yanımda ta ımakta oldu um 1 numaralı resmimi çıkarıp denememi yapıyordum: bakalım kavrayı ı yerinde mi diye. Ama ne çare, o da sözle mi gibi ötekilerle aynı yanıtı veriyordu: " apka."

Eh. bunun üzerine ben de ona boa yılanından, balta girmemi ormanlardan, ya da yıldızlardan filan söz etmiyordum artık. Anlayaca ı düzeye iniveriyordum; briçten, golften. politikadan, kravattan filan söz açıyordum. Büyükteki keyfi görün siz artık; aklı ba ında biriyle kar ıla tı ya sonunda.

Bundan altı yıl önce Büyük Sahra Çölü üzerinde uça ımla geçirdi im kazaya kadar i te bu yüzden yapayalnız bir hayat sürdüm. Motorda bir parça kırılmış tı. De il tamirci, yanımda bir yolcu bile olmadı ndan bu çetin i e tek ba ıma koyulmu tum. Benim için ölüm ya da kalımdı bu. çünkü yalnızca bir haftalık suyum vardı.

İlk gece en yakın yerle im merkezinden bin kilometre uzakta kumda uyudum. Okyanusun ortasında salıyla kalakalmı bir denizciden bile çok daha yalnızdım. Bu yüzden gün do arken incecik bir sesle uyandırıldı ımda nasıl a ırdı ımı tahmin edersiniz sanırım. nce ses, "Lütfen," diyordu. "Bana bir koyun çizsin!"

"Ne?.."

"Bir koyun çizsin!"

Yattı ım yerden aya a fırladım. Beynimden vurulmu gibiydim. Gözlerimi açıp açıp kapadım. Çevreme baktım. Küçük, ola andı ı biri ciddi bakı larla beni süzüyordu. Sonradan resmini yapmaya çalı tım, ama kendisi resminden çok daha sevimli tabii.

Ama bu benim suçum de il. Daha altı ya ındayken büyükler resim yapma konusunda hevesimi kırdıklarından, boa yılanının dı tan ve içten görünümleri dı ında ba ka bir ey çizmeyi ö renemedim.

a kın a kın, kar ımda duran bu ki iye bakıyordum. En yakın yerle im merkezinden tam bin kilometre uzakta oldu umu söylemi tim. Ama bu küçük ki inin hiç de çölde kaybolmu , yorgunluktan, açlık ya da susuzluktan peri an olmu veya korkmu bir görünü ü yoktu. Kendimi toplayıp konu maya çalı tım:

"Ama sen... Sen burada ne arıyorsun?"

Alçak bir sesle, çok önemli bir ey söylüyormu çasına yineledi: "Lütfen... Bir koyun çizsin bana..."

Kafanız allak bullak olunca söyleneni

yapmamazlık edemiyorsunuz. Size saçma ya da gülünç gelebilir, ama en yakın yerle im merkezinden bin kilometre uzakta ölüm tehlikesiyle yüz yüze bir halde olu uma bakmaksızın cebimden dolmakalemimle bir kâ ıt çıkardım. Ama birden aklıma yıllarımı co rafyaya, tarihe, aritmetik ve dilbilgisine verdi im geldi. Resim yapmayı bilmiyordum ki Biraz üzülerek bunu söyledi imde, "Ne olacak canım," dedi küçük çocuk. "Bir koyun çiziverin i te..."

Daha önce hiç koyun çizmemi tim. Bu nedenle ona koyun yerine, çizmeyi becerebildi im iki resimden birincisini çizdim. u, boa yılanının dı tan görünü ünü. Resmi gösterince çocu un söyledikleri beni çok a ırttı:

"Hayır, hayır! Fili yutmu olan boa yılanının resmini istemiyorum ben. Boa yılanı çok tehlikeli, fil ise çok büyük. Benim ya adı ım

verde öyle küçüktür ki her ey. Bütün istedi im bir koyun. Bir koyun çizsin bana."

Sonunda bir koyun resmi yaptım. Dikkatle inceledi. Sonra da, "Hayır," dedi.

"Bu koyun çok zayıf, hasta gibi. Ba ka bir koyun çizsin."

Ba ka bir koyun çizdim. Bu kez tatlı ve ho görülü bir gülümsemeyle, "Siz de görüyorsunuz ki," dedi. "Koyun de il bu, koç. Boynuzları var baksanıza."

Bir koyun daha çizdim. O da ötekiler gibi be enilmedi. "Bu da çok ya lı," dedi. "Uzun bir süre ya ayacak bir koyun istiyorum ben"

Ama artık sabır filan kalmamı tı bende, çünkü motoru bir an önce sökmek istiyordum. Bu yüzden de a a ıdaki resmi çizip bir de açıklama yaptım: "Bu senin koyununun kutusu. Koyun kutunun içinde."

Genç ele tirmenimin yüzü aydınlanıverdi birden. "Evet!" dedi. "Tam istedi im gibi oldu i te. Sizce bu koyun çok ot ister mi?"

"Niye sordun?"

"Çünkü ya adı ım yerde her ey öyle küçük ki..."

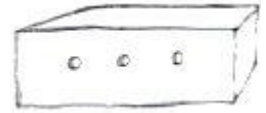
"Canım artık bir koyun için biraz ot bulunur herhalde. Hem sana çizdi im koyun çok küçük zaten."

Resme bakarak boynunu büktü. "Bana pek küçük gibi gelmedi. Hey! Bak sen una, uyudu."

te küçük prensle ilk tanı mam böyle oldu.

İşte küçük prens! Aklında kaldığı kadıyla yaptırmış bu resmini.

Nereden geldi ini öğrenmek oldukça zamanımı aldı. Bana bir sürü soru soruyor, ama benim sorularımı duymazlıktan geliyordu hep. Artık, rastlantıyla a zından çıkan sözleri bir araya getirerek anlayabildim ne anladıysam.

Örne in uça ımı ilk kez gördü ünde (uça ımı çizmemi istemeyin ne olur, çok karı ık, beceremem), Nedir bu?" diye sordu.

"Uçak. Benim uça ım." Uçtu umu öğrenmesi beni çok gururlandıracaktı. "Ne? Yoksa gökyüzünden mi indin?" diye ba ırdı birden. "Evet," dedim önemsemiyormu gibi ba ımı çevirerek.

"Ama bu çok ho !" dedi küçük prens. Sonra da kahkahalarla gülmeye ba ladı. Biraz rahatsız etti beni bu. Do rusu ba ıma gelen talihsizliklerin ciddiye alınmasını isterim.

Gülmesini bitirip, "Demek sen de gökyüzünden geliyorsun," dedi. "Hangi gezegenden peki?" Birden kar ımdaki küçük yaratı ın bir türlü anlam veremedi im varlı ıyla ilgili bir ık belirdi kafamda. Olabilir miydi? Duraksamadan sordum:

"Sen ba ka bir gezegenden mi geliyorsun?" Yanıt vermedi.

Uça ımdan gözlerini ayırmadan ba ını salladı hafifçe.

"Bununla pek de uzaklardan gelmi olamazsın zaten." dedi.

Bir süre uzun uzun dü ündü. Sonra cebinden çizdi im koyunu çıkarıp hazinesini incelemeye daldı.

Bu tam da açıkla a kavu mamı olan "ba ka gezegen" olayının nasıl kafama takıldı ını tahmin edersiniz. Bir eyler daha öğrenmek için çaba göstermeliydim.

"Bak canım, söyler misin, nereden geldin sen? u 'ya adı ım yer' dedi in yer neresi? Koyununu götürece in yer yani?"

Bir süre suskun suskun dü ündükten sonra, "Biliyor musun," dedi. "Koyunum bana verdi in bu kutuyu geceleri evi olarak kullanabilir."

"Evet. Ayrıca iyi çocuk olursan sana bir ip de verebilirim, gündüzleri onu ba laman için; ha bir de kazık tabii."

Ama bu önerim küçük prenste ok etkisi yaptı sanki.

"Ba lamak mı!" dedi. "O niye ki?"

"Ba lamazsan, çeker gider, kaybolur." Küçük arkada ım yine bir kahkaha attı. "Gider mi? Nereye gidebilir ki?"

"Her yere. Burnunun do rusuna çeker gider."

"Ne fark eder ki?" dedi küçük prens. "Nasıl olsa her ey küçücük benim ya adı ım yerde."

Sonra da ekledi; sesi biraz üzüntülü gibiydi: "Burnunun do rusuna gitse de kimse fazla uza a gidemez orada..."

Küçük prens asteroid B612'de.

Böylece çok önemli bir şey ö renmi tim: Küçük prensin geldi ini söyledi i gezegen olsa olsa bir ev büyüklü ünde idi!

Bu beni çok da a ırtmamı tı do rusu. Çünkü bildi imiz, isimleri konulmu Dünya, Jüpiter, Mars, Venüs gezegenlerinin yanı sıra uzayda adı konmamı , bazıları teleskopla bile güçlükle görülebilecek kadar küçük yüzlerce gezegen oldu unu biliyordum. Gökbilimcileri bunlardan birini ilk kez görüp ortaya çıkardı nda isim vermek yerine yalnızca bir numara veriyorlar. Örne in "Asteroid 325" gibi.

Küçük prensin geldi i gezegenin B-612 diye bilinen asteroid oldu u konusunda beni haklı çıkaracak ciddi bir nedenim var.

Bu asteroidi ilk kez 1909 yılında bir Türk gökbilimci teleskopla gözlem yaparken görmü . Bu bulu unu hemen Uluslararası Gökbilimi Toplantısı'nda büyük bir heyecanla sunmu , ama adamca ız alvar, cepken ve fes giyiyor diye onun söylediklerine hiç kimse de er vermeme . Büyükler böyledir i te...

Bir süre sonra bir Türk lideri herkesin Avrupalılar gibi giyinmesini zorunlu kılma , hatta buna uymayanları ölümle cezalandırma ını söylemi de, 1920 yılında aynı gökbilimci etkileyici ve ık bir giysiyle Asteroid B-

612'yi tanıtabilmi . Bu kez herkes ilgiyle izlemi onun söylediklerini.

u anda size bu asteroidle ilgili bu kadar çok ey anlatabiliyor, numarasını filan söyleyebiliyorsam bu hep büyükler sayesinde oluyor. Büyükler sayılara bayılırlar. Yeni bir arkada edindiniz diyelim: onun hakkında hiçbir zaman asıl sormaları gerekenleri sormazlar. "Sesi nasıl?" demezler örne in, ya da. "Hangi oyunları sever?

Kelebek koleksiyonu var mı?" diye sormazlar. Onun yerine. "Kaç ya ında?" derler. "Kaç karde i var? Kaç kilo? Babası kaç para kazanıyor?" Ancak bu sayılarla tanıyabileceklerini sanırlar arkada ınızı.

E er büyüklere, "Güzel bir ev gördüm, kırmızı tu lalı; pencerelerinden sardunyalar sarkıyor, damında ise kumrular var," dersiniz, nasıl bir evden söz etmekte oldu unuzu bir türlü anlayamazlar. Ne zaman ki onlara, "Yüz milyonluk bir ev gördüm," dersiniz, i te o zaman size, "Oo, ne kadar güzel bir evmi !" derler gözlerini koca koca açıp.

Aynı ekilde onlara, "Küçük prensin güler yüzlülü ü, tatlılı ı ve bir koyun istiyor olması, onun var oldu unu gösterir. Birisi bir koyun istiyorsa, bu onun varlı ının kanıtıdır." dersiniz size inanmazlar, dalga geçerler. Ama onlara, "Küçük prensin geldi i gezegenin adı Asteroid B-612'dir," dersiniz, i te o zaman size inanıverirler ve sıkıcı sorular sormazlar.

Büyükler böyledir i te. Ama bunu onlara anlatabilmek olanaksızdır. Çocuklar büyükler kar ısında her zaman sabırlı ve anlayı lı olmak zorundalar.

Do al olarak, ya amı anlayan bizler için sayıların hiç önemi yok. Bu öyküye tıpkı peri masallarında oldu u gibi ba lamı olmayı isterdim. "Bir zamanlar kendisinden birazcık daha büyük bir gezegende ya ayan küçük bir prens varmı . Bu prens bir koyun istiyormu ..." diyebilirdim örne in.

Ya amı anlayabilenler için eminim bu çok daha gerçekçi bir hava verirdi öyküme. Hiç kimsenin kitabımı özensizce okumasını istemem do rusu. Bu anılarımı yazarken çok üzüntülü anlar ya adım. Arkada ım, koyunu ile birlikte beni bırakıp gideli tam altı yıl oldu. Onu burada anlatmaya çabalıyorsam, bu biraz da onu unutmamak için. Arkada ı unutmak çok üzücü bir ey. Herkesin arkada ı olmamı tır. Arkada ımı unutursam, kendimi o, sayılardan ba ka bir eye de er vermeyen büyükler gibi hissederim sonra.

te yine bu amaçla bir kutu boya ve kalem satın aldım kendime. Bu ya tan sonra resim yapmaya kalkı mak benim için çetin i ti do rusu. Hele altı ya ından beri tek yaptı ım resmin bir boa yılanının içten ve dı tan görünü ü oldu u dü ünülürse... Resimleri olabildi ince gerçe e uygun çizmeye çalı aca ım tabii. Ama ba araca ımdan pek emin de ilim açıkçası. Bir resim fena olmuyor derken, bir ötekinin gerçekten hiçbir ilgisi olmayıveriyor. Küçük prensin boyunu çizirken de hata yaptı ım oluyor: bir yerde kısa. ba ka bir yerde uzun boylu çiziyorum onu. Giysilerinin rengiyle ilgili ku kularım da var. te böyle do rulu yanlı lı da olsa herhalde uç a a ı be yukarı gerçe i hakkında bir fikir vermeyi ba arıyorumdur.

Bazı çok önemli ayrıntılarda hata yaptı ım da oluyor. Ama i te bu benim suçum de il. Arkada ım hiçbir zaman bana tam bir açıklama yapmadı ki. Benim de kendisi gibi oldu umu dü ündü belki, kim bilir? Ama, imdi açık konu alım, ben kutuların içindeki koyunları göremiyorum. Belki de büyükler gibiyim biraz. Büyümek zorunda kaldı ımdan olacak.

Her geçen gün, konularlarımız arasında küçük prensin gezegeni ve oradan ayrılışı ile ilgili bir şeyler öğreniyordum. Bu bilgileri çok yavaş ve onun düşünce sürecine bağlı olarak söyledikleriyle elde ediyordum. O baobap ağaçlarıyla ilgili felaketi de böyle rastlantıyla öğren dim.

Bunun için de bir kez daha o koyuna teşekkür borçluyum. Çünkü küçük prens çok ciddi bir endişeye kapılmış gibi birden, "Koyunların küçük çalılarını yediğini duarmı?" diye sormuştu.

"Evet, yerler."

"Hah, neyse!"

Koyunların küçük çalılarını yemesinin neden bu kadar önemli olduğunu anlamamıştım. Ama küçük prens, "Baobap ağacını da yerler öyleyse," dedi.

Ona baobap ağacının küçük çalı olmadığını, tam tersine kale gibi büyük olduğunu, bir fil sürüsünün bile tek bir baobap ağacını yiyip bitiremeyeceğini anlattım. Fil sürüsü fikri onu çok güldürdü. "Onları üst üste koymak zorunda kaldık," dedi. Ama sonra da çok akıllıca bir söz etti:

"O kadar büyümeden önce baobaplar da küçük oluyordular."

"Çok doğru, ama koyununun küçük baobap ağaçlarını yemesini neden istiyorsun ki?"

"Bunda anlamayacak ne var?" diye yanıtladı beni. Çok açık bir şeyden söz ediyordu sanki. Kafamı zorlayıp anlamalıydım bunu, hem de yardımsız.

Sonunda küçük prensin gezegeninde, öteki gezegenlerde olduğu gibi, iyi ve kötü bitkilerin var olduğunu öğrendim. İyi bitkilerin tohumları daha iyi, kötü bitkilerin tohumları daha kötü oluyormuştu. Ama bu tohumlar göze görünmüyormuştu.

Toprakın kuytularında gizlenmiş dururlarken arada bir birkaçının uyanacağını tutarmıştı. Bu tohum bağıngıçta biraz çekingenlik gösterse de, kendi halinde güne doğru uzamaya başlardı. Eğer bu bitki yalnızca bir turp ya da bir gül goncası olsa büyümesinde hiçbir sakınca yokmuştu. Ama öyle kötü bitkilerdense hemen ortadan kaldırılmalıydı. Bu sıralarda küçük prensin gezegeninde çok korkunç bir bitkinin tohumları sarmıştı ortaları. Baobap tohumlarıydı bunlar. Toprakın içi bunlarla doluydu. Fark etmekte biraz geciktiniz mi, işi ten geçer, bir daha onlardan kurtuluş olmazmıştı. Bütün gezegeni sararlar, kökleriyle de içinden sıkıca kavrarlarmıştı. Eğer bir de gezegen küçücük, baobaplar da çok sayıdaysa işte o zaman ufulanıverirmi gezegencik...

Sonraları küçük prens bu konuyu, "Bu bir çeşit disiplin," diye açıklamıştı. "Sabah uyandıktan sonra nasıl yüzünüzü yıkayıp temizliğinizi yapıyorsanız, gezegene de aynı şeyleri yapmalısınız; hem de daha büyük bir özenle. Bütün baobapları hemen sökmelisiniz. Yoksa bir süre sonra iyice gül fidelerine benzerler. İşte o zaman hangisinin gül hangisinin baobap olduğunu anlamak da güçleşir. Sıkıcı bir iş bu, ama çok kolay."

Bir gün de, "Güzel bir resmi yapmalısın bunun," dedi. "Böylece sizin oralardaki çocuklar da nasıl bir şey olduğunu görsünler. Kim bilir belki bir gün yolları düşünürse, onlara yararı olur bu bilginin. Ufak bir işi ertesi güne bırakıvermenin pek sakıncası olmaz çoğumuzda," diye ekledi. "Ama baobaplar ertelenirse felaket! Tembel birisinin ya da bir gezegen biliyorum. Adamcağız yalnızca üç küçük fideyi sökmeye üşendiği de..."

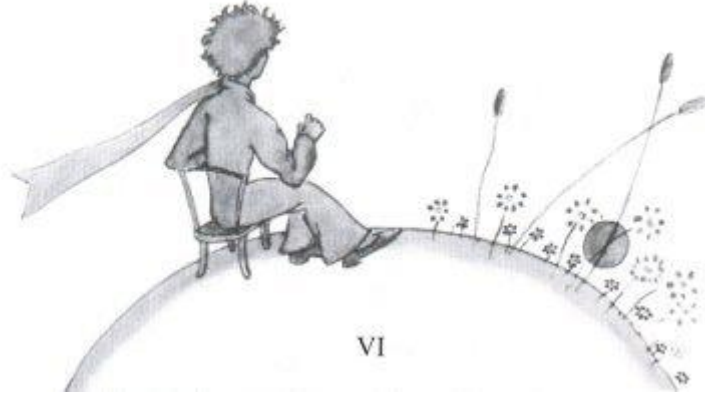
te küçük prensin sözünü ettiğini bu gezegenin resmi yapmaya çalışmıştı. Ben öyle öğütler vermeyi

seven biri de ilim, ama bu baobap konusu ne kadar az biliniyor ve özellikle bir asteroidde yapayalnız kalan biri için öyle tehlikeli bir bela ki, bu seferlik kuralımı bozuyorum ve, "Aman çocuklar." diyorum, "baobaplara dikkat!"

Arkadaşlarım da, ben de. hiç farkında olmadan bu tehlikenin yakınından geçmi iz. Bu resimle uzun uzun u ra mam biraz da onlar için. Böyle önemli bir uyarıyı yapmamı sa ladı ı için harcadı ım eme e de di ini dü ünüyorum. Belki imdi. "Bu kitapta niçin bu baobap resimleri kadar etkileyici ve nefis ba ka resimler yok?" diye soracaksınız. Yok, çünkü çok u ra tım, ama öteki resimlerde bu kadar ba arılı olamadım. Baobapları yaparken konunun önemine o kadar kaptırmı tım ki kendimi, iyi bir i çıktı sonunda, küçük prens.

Baobap ağaçları.

! Her an biraz daha anlıyorum o kısa ve hüzünlü geçmi inin gizlerini... Epeydir tek e lencen oturup gün batımını izlemek olmu demek. Bunu daha dördüncü günün sabahında, "Günbatımını izlemeye bayılırım. Haydi, günbatımını izlemeye gidelim," dedi inde anladım.

"Ama bunun için beklememiz gerekir," dedim.

"Beklemek mi? Neyi?"

"Günbatımını. Daha erken."

Önce çok a ırımı gözüktün. Sonra da bastın kahkahayı. "Yine kendi gezegenimde sandım kendimi!" dedin.

Herkes bilir ki, Amerika'da ö le oldu unda güne Fransa'da batıyordur artık. Fransa'ya bir dakikada uçulabilseydi, ö le saatinde ak amı yakalayabilirdi insan. Ama ne yazık ki. Fransa böyle bir i için oldukça uzak. Oysa senin gezegeninde sevgili küçük prensim, yapaca ın tek ey iskemleni biraz kaydırmak. Böylece diledi inde günün bitimini, karanlı ın çökü ünü izleyebilirsin...

"Bir gün," demi tin bana, "günbatımını tam kırk dört kez izledim!"

Sonra da, "Biliyor musun," diye ekledin. " nsan günbatımını çok üzgün oldu unda seviyor."

"O sırada çok üzgün muydun?" diye sorduydum. Hani u kırk dört günbatımı izledi inde?"

Ama küçük prens hiçbir ey söylemedi bu soruma kar ılık.

VII

Be inci gün yine o koyun sayesinde küçük prensin gizini öğreniverdim. Durup dururken sormu tu; sanki uzun uzun düşünerek çözüm aradı ı bir sorununu dile getiriyordu.

"Koyun... Koyun çalıları yiyorsa çiçekleri de yer, değil mi?"

"Koyunlar bulabildikleri her şeyi yerler."

"Dikenli çiçekleri de mi?"

"Evet dikenli çiçekleri de."

"Öyleyse dikenler... Ne işe yararlar ki?.."

Bilmiyordum. O anda motorun sıkı mı bir cıvatasını gev etmeye çalışı yordum. Endişem artıyordu, çünkü giderek uçan ımdaki arızanın son derece ciddi olduğunu fark ediyordum. Çiğme suyum da çok azaldı ından endişemde haklıydım.

"Dikenler ne işe yarar?"

Küçük prensin akıllı bir şeye takıldı mı asla peşini bırakmıyordu. Benimse aklım cıvatadaydı. Aklıma ilk geleni söyleyiverdim:

"Dikenler hiçbir işe yaramaz. Çiçekler kindarlıklarından dolayı dikenlidirler..."

"Ya!"

Bir anlık bir sessizlik oldu. Sonra küçük prens birden parlayıverdi. Gücenik bir sesle:

"Hayır! Sana inanmıyorum. Çiçekler narin yaratıklardır. Çok masumdurlar. Kendilerini güvencede hissetmek isterler. Dikenlerinin korkunç silahlar olduğunu inanırlar..."

Bir şey söylemedim. O anda aklımda tek bir şey vardı. "Eğer bu cıvata hâlâ gev emeyecekse çekiçe vurup kopartacağım," diyordum içimden. Küçük prens düşüncelemlerimi da ıttı yine:

"Demek sen sanıyorsun ki çiçekler..."

"Hayır! Hayır!" diye ba ırdım. "Hayır, hiçbir şey sanmıyorum ben. Aklıma ilk geleni söylemi tim yalnızca. Görüyorsun ki çok önemli işlerim var benim!"

"Önemli işler mi?"

Bana bakıyordu. Elimde çekiç, parmaklarım ya dan simsiyah olmuştu, ona çok çirkin gözüken bir nesnenin üzerine e ilmiş olan bana...

"Tıpkı büyükler gibi konu uyorsun!"

Biraz utandım ama o acımasızca sürdürdü:

"Her şeyi birbirine karıştıyorsun, karmakarışık ediyorsun..."

Gerçekten çok kızmıştı. Altın renkli saçları rüzgârda dalgalanıyordu.

"Gezegenlerden birinde yaayan kırmızı yüzlü bir adam tanıyorum. Tek bir çiçek koklamamı, tek bir kez bir yıldızla bakmamı, kimseyi sevmemi. Yaamı boyunca tek yaptığını bir takım sayıları toplamak. O da bütün gün kendi kendine aynı şeyi söylüyor, senin gibi: 'Çok önemli işlerim var benim!' Bunları söylerken gururla kabarıyor göğsü. Ama o bir insan değil ki, mantar!"

"Ne?"

"Mantar!"

Küçük prens şimdi öfkeden bembeyazdı. "Çiçeklerin milyonlarca yıldır dikenleri var. Milyonlarca yıldır koyunlar dikenli çiçekleri de yiyorlar. Peki bu çiçeklerin hâlâ dikenleri olsun diye çabalamalarının nedenini anlamaya çalışmak önemli işlerden sayılmıyor. Koyunlarla çiçekler arasındaki bu savaş kırmızı yüzlü adamın topladığı rakamlardan daha mı önemsiz? Hele benim gezegenimde, yalnız benimkindede yaayabilen bir çiçeğin olduğu, bunu koyunun bir ısırtıta yok edebileceğini düşün. Bu çok mu önemsiz?"

İmdi de yüzü alı aldı.

"İnsan bir çiçeği severse, milyonlarca ve milyonlarca yıldızda yalnız tek bir çiçek açarsa, işte o yıldızlara bakarak mutlu olur. Kendi kendine şöyle der: 'İşte orada, o yıldızlardan birinde benim çiçeğim.' Ama koyun çiçeği yedi miydi bütün yıldızlar kararırverir... Bu da hiç önemli değil, öyle mi?"

Sözleri hiçkırıklara boğuldu.

Gece olmuştu. Aletlerimi olduğu yere bıraktım. O anda çekicin, cıvatanın susuzluğunun ne önemi vardı? Yıldızlardan, gezegenlerden birinde, benim gezegenim Dünya'da bir küçük prens vardı avutulacak. Kollarıma aldım onu ve başını ok adım.

"Sevgili çiçeğin tehlikede değil, üzülme," dedim ona. "Koyununun ağzına kapamak için bir anlık çizerim sana, ya da istersen çiçeğin çevresine bir parmaklık çizerim..."

Ne söyleyeceğimi bilemiyordum aslında. Kendimi toy bir budala gibi hissediyordum. Ona nasıl ulaşabileceğimi, yine eskisi gibi yan yana olmayı nasıl başarabileceğimi bilemiyordum.

Çok gizemli bir ülke u gözyaşları ülkesi.

Çok geçmeden u çiçek hakkında daha çok bilgi edindim. Küçük prensin gezegeninde çiçekler her zaman çok sadeydi. Tek sıralı taç yaprakları vardı, fazla yer kaplamıyorlar ve kimseye de sorun olmuyorlardı. Bir sabah otların arasında beliriverirler, geceleyin de sessizce solup giderlerdi. Ama bir gün kimsenin bilmedi i bir yerlerden bir tohum uçup gelmi ve küçük prens gezegeninde e i benzeri bulunmayan bu çiçe i dikkatle izlemi ti. Öyle ya, yeni bir tür baobap da olabilirdi bu.

Bir süre sonra fidenin büyümesi durmu , çiçek vermeye hazırlanmı tı. Kocaman tomurcuk kendini gösterdi inde orada bulunan küçük prens büyük bir merakla ortaya çok ilginç bir eylerin çıkmasını beklemi ti. Ama çiçek ye il örtüsünün altındaki hazırlı ının yeterli oldu unu sanmıyordu henüz. Renklerini büyük özenle seçiyor, kendini a ır a ır süslüyor, taç yapraklarını tek tek sıralıyordu. Gelincikler gibi buru uk buru uk çıkmak istemiyordu ortaya. Güzelli inin en pırıltılı anında kendini göstermeye karar verdi. Aman! O ne cilveler, o ne pozlar! Günlerce sürmü tü o gizemli süslenmeler.

Ve bir sabah tam gün do arken ortaya çıkıverdi.

Uzun uzun kendine çeki düzen vermeye çalı tıktan sonra esnedi ve. "Oh! Çok ender olarak uyanık kalırım" dedi. "Lütfen taç yapraklarımın düzensiz olmasından dolayı kınamayın beni..."

Küçük prens hayranlı ını gizleyemeyip, "Ne kadar güzelsin!" dedi.

Çiçek, "Evet biliyorum," dedi, "Üstelik güne le birlikte do dum..." Küçük prens onun pek de alçakgönüllü sayılamayaca ını tahmin edebiliyordu tabii, ama olsun; yine de çok etkileyiciydi.

Biraz sonra çiçek. "Sanırım kahvaltı zamanı," dedi.

"Lütfen benim gereksinimlerimle ilgilenmek nezaketini gösterir miydin?"

Küçük prens utanarak biraz su alıp geldi ve çiçe i suladı.

Çiçek çok geçmeden kendini be enmi li iyle küçük prensi canından bezdirmeye koyuldu. Do rusunu söylemek gerekirse hiç de kolay olmuyordu buna katlanmak. Örne in bir gün üzerindeki dört dikeninden söz ederken küçük

prense, "Sıkıysa kaplanlar pençelerini bir uzatsınlar!" demi ti.

"Gezegeniimde kaplan yok." demi ti küçük prens ona. "Hem kaplanlar ot yemezler."

"Ben ot de ilim," olmu tu çiçe in tatlı bir sesle verdi i yanıt.

"Özür dilerim..." "Kaplamlardan korkmam ben. Sert rüzgârlardan korkarım. Beni rüzgârlardan koruyacak bir siperlik bulamaz mısın?"

"Sert rüzgârlar... Bu bir çiçe in en korkulu rüyası olmalı," demi ti küçük prens. Sonra da içinden, "Bu çiçek çok anla ılması güç bir yaratık," diye mırıldanmı tı. "Geceleri beni cam bir fanusla örtmeni istiyorum. Burası çok so uk.

Benim geldi im yerde..."

Tam o anda susmu tu. Bir tohum olarak gelmi ti oraya. Öteki dünyalar hakkında bilgisi olamazdı Böyle gerçek olmayan bir eyi söylemek üzereyken yakalanmı olmasından dolayı utanarak iki üç kez öksürmü , küçük prensin ilgisini da ıtmaya çalı mı tı.

"Siperlik hani?"

"Seni dinlemek için durdum. İmdi gidip bulacaktım..."

Çiçek küçük prensin vicdan azabı çekmesi için biraz daha öksürmü tü sonra.

Böylece küçük prens tüm sevgisine, iyi niyetine kar ın bir süre sonra çiçe inden üphe etmeye ba lamı tı. Önemsiz sözleri çok fazla ciddiye almı , sonuçta da mutsuz olmu tu.

"Onu dinlememeliydim," dedi bir gün bana. " nsan hiçbir zaman çiçe ini dinlememeli. Ona bakmalı ve güzel kokusunu içine çekmeli yalnızca.

Çiçe imin kokusu bütün gezegene yetiyordu. Ama ben ona hak etti i inceli i gösteremedim. u kaplanların pençeleriyle ilgili sözleri yalnızca acıma duygularıyla doldurmalıydı yüre imi."

Küçük prens, "Gerçek u ki," diye sürdürdü sözlerini, "bir eyi anlamaya çalı ırken neyi dikkate almam gerekti ini bilmiyordum. Sözlere de il, yapılanlara bakmalıydım. Güzel kokularıyla beni öyle

büyülemi ti ki... Ondan uzakla mamalıydım... Onun bana yaptığı ı o küçük numaraların arkasında yatan sevgiyi anlamalıydım. Çiçekler çok tutarsız oluyorlar. Ama onu nasıl sevmem gerekti ini bilemeyecek kadar küçüktüm..."

IX

Sanıyorum küçük prens gezegeninden ayrılırken, göç etmekte olan bir yabani ku sürüsünden yararlanmış tı. O sabah gezegenini derleyip toparlamı tı. Etkin volkanları temizlemi ti önce. ki taneydiler ve sabahları kahvaltı hazırlarken ocak olarak çok i e yarıyorlardı. Bir tane de sönmü volkanı vardı küçük prensin. Ama, "Hiç belli olmaz!" diyordu. Bu nedenle onu da temiz tutuyordu. Temiz tutuldu unda volkanlar a ır a ır ve düzgün yanıyorlardı. Öyle patlamaya filan gerek duymadan. Volkanik patlamalar tıpkı evlerin tutu an bacalarına benzerdi.

Dünya'daki volkanlar bizim için çok fazla büyük; bu nedenle de temizleyemiyoruz ve ikide bir ba ımıza olmadık i ler açıyorlar.

Küçük prens ayrıca son iki baobap sürgününü de sökmu tu içi sıkılarak. Bir daha dönmek istemeyebilece im dü ünüyordu. Ama o sabah her zaman yaptığı ı i ler çok önemliydi onun için. Hele çiçe ini son kez sulayıp cam fanustan koruyucusunu üzerine geçirirken neredeyse a layacaktı.

Etkin volkanları temizlemişti önce.

"Elveda," dedi çiçe ine. Çiçekten bir kar ılık gelmedi. "Elveda," dedi bir kez daha. Çiçek öksürdü, ama so uk aldı ından de ildi öksürük.

"Saçmaladım," dedi sonunda küçük prens. "Ba ı la beni, mutlu olmaya çalış ..."

Küçük prens çiçeğin onna sitem etmemesine a ırımı , elinde cam fanusla kalakalmı tı. Bu sessiz tatlılı ı anlayamıyordu.

"Tabii, seni çok seviyorum." diye konu tu çiçek. "Bunu imdiye dek sana belirtmemi olmam benim hatam. Aslında bu da önemli de il. Ama sen... Sen de benim kadar aptalca davrandın. Mutlu olmaya çalı ... Fanusu da istemem."

"Ama rüzgâr..."

"So uk alınlı ım o kadar kötü de il. Gecenin serinli i iyi gelir bana. Çiçe im ben."

"Ya hayvanlar?.."

"Kelebeklerle tanı mak istiyorsam, bir iki tırtıla katlanmayı ö renmek zorundayım. Çok güzel olmalılar. Kelebekler de, yani tırtıllar da olmazsa kimle dostluk edece im ki?... Sen uzaklarda olacaksın... Büyük hayvanlara gelince... Onlardan korkmuyorum. Pençelerim var benim."

Bunları söyledikten sonra küçük prensle dört tanecik dikenini gösterdi. Sonra da, "Haydi sallanma. Gitmeye karar vermi tin. Git!" dedi.

Çok gururluydu. A ladı ını görmesini istemiyordu küçük prensin...

X

Küçük prens 325, 326, 327. 328. 329 ve 330 numaralı asteroidlerin yakınlarında bulmu tu kendini. Bilgisini artırmak amacıyla hepsini tek tek dola maya ba ladı.

İkinde bir kral ya ıyordu. Kraliyet morundan kürklü kaftanıyla hem çok sade. hem de çok muhte em görünen bir tahta kurulmu tu.

" te bir kull!" diye ba ırdı küçük prensin geldi ini görünce.

Küçük prens, "Beni daha önce hiç görmedi i halde tanıyabiliyor?" diye sordu kendi kendine.

Krallar için her eyin ne kadar basit oldu unu bilmiyordu. Onlara göre bütün insanlar kuldu.

Yakla , seni daha iyi göreyim," dedi kral. Sonunda birisine krallık edece i için gururlanıyordu.

Küçük prens oturacak bir yer bulmak için çevresine bakındı. Ama bütün gezegen kralın muhte em kürküyle kaplıydı. Bu yüzden ayakta bekledi; yoruldu u için de esnedi.

"Kral huzurunda esnemek son derece yakı ıksız bir eydir," dedi kral. "Bunu hemen yasaklıyorum."

"Elimde de il ki. Kendimi tutamıyorum." dedi küçük prens. Çok utanmı tı. "Uzun yoldan geliyorum ve hiç uyumadım..."

"Peki öyleyse," dedi kral, "esnemeni emrediyorum. Yıllardır esneyen birini görmedim. Esnemek bir merak konusu benim için. Haydi imdi! Esne! Bu bir emirdir."

Küçük prens, "Korkarım, bir daha esneyemem..." diye mırıldandı. Utancından kıpkırmızıydı imdi.

Kral, "Hımmm..." diye ba ını salladı. "O halde sana emrediyorum, bazen esneyeceksin, bazen de... Bazen de..."

Bir iki kekeleydi. Kafası karı mı gibiydi. Çünkü gerçekte kralın derdi her ne biçimde olursa olsun krallı ına saygı gösterilmesi idi. Dik ba lılı a hiç gelemezdi. En büyük otorite oydu. Ama çok iyi bir insan oldu u için mantıklı emirler veriyordu.

"Bir generalime, e er martıya dönü mesini emredersem ve general de bu emrime uymazsa bu generalin de il benim hatamdır," diyordu.

Küçük prens çekingen bir sesle, "Oturabilir miyim?" diye sordu.

"Oturmanı emrediyorum," dedi kral ve heybetli hareketlerle kaftanının ucunu çekti.

Küçük prensin aklına bir ey takılmı tı. Çok küçük bir gezegendi bu. Kral kime krallık ediyordu ki?

"Efendim," dedi, "umarım size bir soru soraca ını için beni ba ı larsınız..."

Kral, "Soru sormanı emrediyorum," diyerek rahatlatı onu.

"Efendim, siz kimin kralısınız?"

"Her eyin," dedi kral a ılacak derecede içtenlikle.

"Her eyin mi?"

Kral eliyle kendi gezegenini, ötekileri ve bütün yıldızları gösterdi.

"Hepsinin mi!" diye sordu küçük prens.

Kral, "Hepsinin," diye yanıtladı.

Egemenli i yalnızca mutlak de il, aynı zamanda evrenseldi de.

"Yıldızlar da emirlerinize uyuyorlar mı?"

"Tabii ki," dedi kral, "hiç aksatmadan hem de. Ba ı kaldırmalarına asla izin vermem."

Bu küçük prens için inanılmaz bir eydi. Böyle bir güç onda olsaydı iskemlesini yerinden bile oynatmadan günbatımını günde yalnız kırk dört kez de il, yetmi iki kez, yüz kez, hatta iki yüz kez izleyebilirdi.

Geride bıraktı ı küçük gezegenini hatırlamak onu biraz üzmü tü. Kraldan bir dilekte bulunmak için bütün cesaretini topladı.

"Bir günbatımı görmeliyim... Lütfen benim için güne e batmasını emreder misiniz?"

"Generalime bir kelebek gibi çiçekten çiçe e uymasını emredersem, ya da trajik bir piyes yazmasını istersem, ya da bir martı olmasını emredersem ve general de bu emrimi yerine getirmezse kim suçludur?" diye küçük prene sordu kral. "General mi, yoksa ben mi?"

"Siz," dedi küçük prens yüksek sesle.

"Do ru," dedi kral. " nısan herkesten verebileceklerini istemeli. Bir otoritenin kabul görmesi mantıklı olmasına ba ı lıdır. E er halkınıza gidip kendilerini denize atmalarını emredererseniz size isyan ediverirler. Bana gelince... Emirlerime uyulmasını istemek benim hakkım. Çünkü ben mantıklı emirler veriyorum."

"Peki benim günbatımı?" diye hatırlattı küçük prens. Sordu u bir soruyu asla unutmazdı.

" stedi in günbatımı olsun. Gereken emri verece im. Ama benim yönetim ilkelerime göre, uygun ko ulların olu ması için daha beklemeliyim."

"Bu ne zaman olur?"

"Hımmm, hımmm..." diyerek kral kalın ciltli bir ki- taba baktı. "Evet, ak amleyin tam sekize yirmi kala. Emirlerime nasıl uyuldu unu o zaman göreceksin."

Küçük prens esnedi. Günbatımı imdilik suya dü mü tü. Ayrıca sıkılmaya da ba lamı tı biraz.

"Burada yapacak bir eyim kalmadı," dedi. "Yola koyulmalıyım artık."

"Gitme," dedi kral. Birine krallık yapmaktan dolayı mutlu olmu tu. "Gitme, seni bakan yapaca ım!"

"Ne bakanı?"

" ey... Adalet bakanı!"

"Ama burada yargılanacak hiç kimse yok ki!"

"Bundan emin olamayız," dedi kral. "Krallı ımın her yanını dola madım henüz. Çok ya lıyım. Araba için burası çok küçük. Yürümek de beni yoruyor."

"Ben çoktan baktım bile!" dedi küçük prens. Bir kez daha gezegenin arka yüzüne bakıp geldi. Hiç kimse yoktu gerçekten...

"O halde kendini yargılayacaksın," dedi kral. "En zoru da budur. Kendini yargılamak ba kasını yargılamaya benzemez. E er kendini yargılamayı ba arabilirsen, o zaman gerçek bilgeli e ula mı sın demektir."

"Evet," dedi küçük prens, "ama kendimi her yerde yargılayabilirim. Bunun için bu gezegende kalmama gerek yok ki."

"Hımm," dedi kral. "Gezegenimin bir yerlerinde ya lı bir farenin var oldu u konusunda ku kularım var. Geceleri sesini duyuyorum. Onu yargılayabilirsin. Zaman zaman ona ölüm cezası verirsin. Böylece ya aması sana ba lı olur. Ama onu hep ba ı larsın. Tutumlu davranmalıyız, çünkü elimizde ba kası yok."

"Ben kimseye ölüm cezası vermek istemiyorum," dedi küçük prens. "Hem sanırım artık gitme zamanım geldi."

"Hayır," dedi kral. Gitmeye kararlı olan küçük prens ya lı kralı üzmemek istemiyordu.

"Yüce kralım e er emirlerine aynen uyulmasını istiyorlarsa," dedi, "bana akla uygun bir emir vermeliler. Örne in bir dakika içinde burayı terk etmemi emretmeliler. Çünkü sanırım ko ullar bunun için uygundur."

Kral bir ey söylemedi. Küçük prens bir an duraksadı. Sonra yerinden kalktı.

"Seni büyükelçi yapaca ım," dedi kral arkasından çabucak. Bakı larında otoriter bir hava vardı bunları söylerken.

" u büyükler çok tuhaf," dedi küçük prens ve yola koyuldu.

XI

İkinci gezegende kendini be enmi bir adam ya ıyordu. "Ah i te, bir hayranım geliyor!" diye sevinçle haykırdı küçük prensi görünce.

Kendini be enmi bir insan herkesin kendisine hayran oldu unu dü ünür çünkü.

"Günaydın," dedi ona küçük prens. " apkanız ne ilginç öyle."

"Halkı selamlamak için uygun bir apka," dedi adam. "Hayranlarım beni alkı larken çıkarıp onları selamlayaca ım apkamla. Ama ne yazık ki, hiç kimse geçmiyor buralardan."

"Alkı lamak mı?" diye sordu küçük prens. Adamın söylediklerini anlamamı tı, "iki elini birbirine vuracaksın," diye açıkladı adam. Küçük prens ellerini birbirine vurdu. Adam apkasını çıkarıp onu alçakgönüllü bir tavırla selamladı. "Kraldan daha e lenceli," diye dü ündü küçük prens. Ellerini yine birbirine vurmaya ba ladı. Kendini be enmi adam da yine apkasıyla selamladı onu.

Be dakika sonra küçük prens bu tekdüze hareketten sıkılmı tı.

" apkanız a a ı indirmeniz için ne yapmalıyım?" diye sordu.

Ama kendini be enmi adam onu duymamı tı. Kendini be enmi adamlar övgü sözleri dı ında bir ey duymazlar çünkü.

"Bana gerçekten çok hayranlık duyuyor musun?" diye adam küçük prene sordu.

"Hayranlık nedir?"

"Hayranlık demek, beni bu gezegendeki en yakı ıklı, en iyi giyinen, en zengin ve en akıllı ki i olarak görmek demektir."

"Ama bu gezegende sizden ba ka kimse yok ki!"

"Hiç fark etmez. Sen yine de hatırım için bana aynı ekilde hayranlık duyabilirsin."

"Size hayranlık duyuyorum," dedi küçük prens omuzlarını silkerek,

"Fakat bu sizin için niye bu kadar önemli?"

Küçük prens bunları söyleyip uzakla tı. "Büyükler gerçekten çok tuhaf," diyerek yolculu unu sürdürdü.

XII

Sonraki gezegende bir ayya ya ıyordu. Küçük prens orada çok az kaldı, ama yüre i sıkıntıyla doluydu ayrılırken.

Bir sürü bo ve dolu i enin bulundu u bir masada oturmakta olan ayya a, "Ne yapıyorsunuz burada?" diye sormu tu.

" çiyorum," demi ti ayya asık bir suratla.

"Niye içiyorsunuz?" diye küçük prens yine sormu tu,

"Unutmak için," diye yanıtlamı tı ayya .

Küçük prens adamın haline üzülerek, "Neyi unutmak için?" diye sormu tu bu kez de.

"Utancımı," demi ti adam ba ını sallayarak.

"Niçin utanıyorsunuz ki?" diye sormu tu küçük prens. Ona yardım etmek istiyordu.
"çti im için!" demi ti adam. Sonra da yine eski sessizli ine gömülüvermi ti.
Küçük prens kafası karı mı olarak uzakla mı tı oradan.
"Büyükler gerçekten.çok tuhaf," diye söyleniyordu giderken.

XIII

Dördüncü gezegenin sahibi bir i adamıydı. O kadar me guldü ki küçük prensin geldi ini görmemi ti bile.

"Günaydın," dedi küçük prens ona. "Sigaranız sönmü ."

"Üç iki daha be eder. Be yedi daha on iki; on iki üç daha on be ; on be yedi daha yirmi iki; yirmi iki altı daha yirmi sekiz... Sigaramı yeniden yakacak zamanım yok. Yirmi altı be daha otuz bir... Vay canına! Böylece be yüz bir milyon altı yüz yirmi iki bin yedi yüz otuz bir etti.

"Be yüz milyon ne?" diye sordu küçük prens.

"Ha? Sen hâlâ burada mıydın? Be yüz bir milyon. Duramam. Yapacak çok işim var, çok. Önemli işlerim var benim. Bu sözlerle zaman öldüremem. ki be daha yedi..."

"Be yüz bir milyon ne?" diye sordu küçük prens yine. Yanıtını almadan sorusundan asla vazgeçmezdi.

adamı bağını kaldırdı.

"Bu gezegende ya amaya bağıladımdan bu yana geçen elli dört yıl içinde yalnızca üç kez çalı mam bölündü. İki yirmi iki yıl önceydi. Nerelen geldiğini bilmediğim sersem bir kaz konuvermi ti karıma. Çıkardı ı korkunç sesler her yerden yankılanıyordu. Toplamada tam dört yanlı yaptırdı bana. kincisi, on bir yıl önceydi. Romatizmam tutuverdi. Pek jimnastik yapamıyorum. Bu gezecek zamanım yok. Üçüncüsü, işte o da imdi! Ne diyordum? Be yüz bir milyon..."

"Milyon ne?"

adamı birden bu soruyu yanıtlamadan rahat bırakılmayacağını anlamıştı.

"U küçük şeylerden," dedi. "Hani gökyüzünde görürüz ya arada bir."

"Sinekler mi?"

"Yo, hayır. Parılayan küçük şeyler."

"Arılar?"

"Hayır hayır, tembellere hayal kurduran küçük altın şeyler. Bense bu hayallerle zaman öldüremem, önemli işlerim var benim."

"Ha, anladım yıldızlar."

"Evet, yıldızlar."

"Eee? Be yüz milyon yıldız ne olmu peki?"

"Be yüz bir milyon altı yüz yirmi iki bin yedi yüz otuz bir. Önemli bir iş yapıyorum burada. Sayılar a mamalı."

"Ne olmu bu kadar yıldız peki?"

"Ne mi olmu ?"

"Evet."

"Hiçbir şey olmamı . Benim onlar, hepsi bu."

"Yıldızlar sizin mi?"

"Evet."

"Ama daha önce gördüğüm kral..."

"Krallar yönetirler, sahip olmazlar. kisi çok farklıdır."

"Yıldızlara sahip olmanın size ne yararı var ki?"

"Ne yararı mı var? Zengin oluyorum böylece."

"Zengin olmanın ne yararı var peki?"

"Zengin olunca yeni yıldızlar satın alabilirim. Yenileri bulunursa tabii..."

Küçük prens kendi kendine, "Bu adamın dü ünceleri o ayya adamınkileri andırıyor biraz," diye söylendi.

Ama yine de aklına takılanları sormadan edemedi.

"Nasıl olur da yıldızlara sahip çıkabilir?"

"Peki sence kimin yıldızlar?"

"Bilmem. Hiç kimsenin."

"Gördün mü işte, benim, çünkü bunu ilk ben akıl ettim."

"Bu yeterli mi?"

"Tabii, örneğin sahipsiz bir elmas buldun diyelim, o senindir. Sahipsiz bir ada ke fettin, senindir. Aklına daha önce kimsenin aklına gelmeyen bir fikir geldi, hemen patentini alırsın, senin olur. işte tıpkı bunun gibi, yıldızların sahibi de benim; çünkü onlara sahip çıkmayı ilk ben akıl ettim."

"Evet, doğru," dedi küçük prens. "Peki ne yapıyorsunuz onlarla?"

"Deftere işliyorum," dedi iş adamı. "Sayıyorum. Sonra yine sayıyorum. Çok zor iş . Ama ben tam böyle önemli işler için yaratılmış bir insanım."

Küçük prens hâlâ tam tatmin olmamıştı bu sözlerden.

"Bir ipek atkım olsa," dedi, "boynuma sarıp götürebilirim. Bir çiçeğim olsa, koparıp onu da götürebilirim. Ama yıldızları gökyüzünden koparıp alamazsınız ki..."

"Evet, ama bankaya yatırabilirim."

"O da ne demek?"

"Yani yıldızlarımın sayısını bir kâğıda yazar, bu kâğıdı da bir çekmeceye koyup kilitleirim."

"Hepsi bu mu?"

"Bu yeter," dedi iş adamı.

"Çok e lenceli," diye dü ündü küçük prens. "Pek iirsel, ama çok önemsenecek bir iş de il gibi." Önemli işler konusunda küçük prens büyüklerinkinden farklı dü üncelere sahipti.

"Benim bir çiçeğim var," dedi iş adamına. "Her gün suyunu veriyorum. Her hafta temizlediğim üç

volkanım var. Sönmü olan volkanımı da temizliyorum ben, ne olur ne olmaz diye. Onların sahibi olmam çiçe imin de, volkanlarımın da biraz i ine geliyor. Ama siz yıldızların hiçbir i ine yaramıyorsunuz ki..."

adamı a zını açtı, ama söyleyecek bir eyi yoktu. Küçük prens oradan uzakla tı.

" u büyüklerin tümü de çok garip," diye söylenerek yine yola koyuldu.

XIV

Be inci gezegen çok ilginçti. En küçükleriydi. Üzerinde bir sokak feneri vardı ve bu feneri yakan adamın sı aca ı kadar yer vardı. Küçük prens uzayın bir kö esinde, üzerinde hiçbir insanın ve evin bulunmadı ı bir gezegende fener ve fenercinin ne i e yarayabilece ini kestiremedi. Ama yine de kendi kendine, "Belki de kaç ın biridir," diye dü ündü. "Ama o kral kadar, kendini be enmi adam kadar, ayya adamları i adamı kadar kaçık de il. Feneri yaktı ı zaman bir yıldız ya da bir çiçek daha kazandırmı oluyor bize. Fenerini söndürdü ü zaman da çiçe i ya da yıldızı uykuya göndermi oluyor. Bu çok güzel bir u ra . Ve güzel oldu u için de yararlı." Gezegene vardı ında fenerciyi selamladı.

"Günaydın. Fenerinizi niçin söndürdünüz?"

"Emir böyle," dedi fenerci. "Günaydın."

"Emir mi? Ne emri?"

"Fenerimi söndürmem gerekti ini belirten emir. iyi ak amlar."

Yine feneri yaktı.

"Ama niye yine yaktınız?"

"Emir böyle," dedi fenerci yine.

"Anlamıyorum," dedi küçük prens.

Fenerci, "Anlayacak bir ey yok," dedi. "Emir emirdir. Günaydın." Ve feneri söndürdü. Sonra da üzerinde kırmızı küçük kareler bulunan bir mendille alnında biriken terleri sildi.

"Berbat bir meslek bu. Eskiden bir anlamı vardı. Sabahları söndürüp, ak amları yakıyordum. Gündüzün kalan bölümünü dinlenerek, geceyi de uyuyarak geçirebiliyordum."

"Herhalde sonradan emir de i ti."

"Hayır, emir aynı," dedi fenerci. "Sorun da bu! Yıldan yıla gezegen daha hızlı dönmeye ba ladı, ama emir de i medi!"

"Sonra?"

"Sonrası u: Gezegen imdi kendi çevresindeki dönü ünü bir dakikada tamamlıyor. Bu yüzden de kendime ayıracak saniyem bile kalmıyor. Dakika ba ı feneri yakıp söndürmek zorundayım!"

"Çok komik! Demek burada bir gün yalnızca bir dakika sürüyor."

"Bunun neresi komik?" dedi fenerci. " u konu mamızı yaptı ımız sırada tam bir ay geçti."

"Bir ay mı?"

"Evet, bir ay. Otuz dakika. Otuz gün yani. yi ak amlar." Sonra da fenerini yaktı yine.

Küçük prens görevine bu denli sadık olan bu adamı sevdi ini dü ündü. skemlesini kaydırarak pe ine takıldı ı kendi günbatımlarını dü ündü; yeni arkada ına yardım etmek istedi.

"Biliyor musunuz," dedi. "Size diledi inizde dinlenebilmeniz için bir yol gösterebilirim..."

"Hep dinlenmek istiyorum," dedi fenerci.

Bir adamın hem görevine sadık, hem de tembel olması olanaksız bir ey de ildi.

Küçük prens açıklamasını sürdürdü:

"Bu gezegen öyle küçük ki, üç adımda çevresini dola ırsınız. Hep gündüz olmasını istiyorsanız a ır a ır yürürsünüz. Böylece siz istedi iniz sürece hep gündüz olur."

"Bunun bana pek yararı olmaz," dedi fenerci. "Hayatta en sevdi im ey uyumaktır."

"O zaman yapabilece iniz hiçbir ey yok," dedi küçük prens.

"Tabii, yok. Günaydın," dedi fenerci. Ve fenerini söndürdü.

Küçük prens kendi kendine, "Bu adamı bütün ötekiler çok küçümserdi herhalde," diye dü ündü yine yola koyulurken, "Kral, kendini be enmi adam, ayya , i adamı. Yine de kaçık olmayan tek ki i o gibi geliyor bana. Belki de kendisinden ba ka bir eyi daha dü ündü ü için."

Sonra da üzüntüyle içini çekerek, "Arkada ım olarak seçebilece im tek ki i o. Ama gezegeni çok küçük. kimize birden yer yok..." diye dü ündü.

Küçük prensin kendine asıl itiraf edemedi i ey üzüntüsünün daha çok bir günde 1440 günbatımı izleyemeyece inden kaynaklanmasındı!

XV

Altıncı gezegen bir öncekinden on kez daha büyüktü. Cilt cilt kitaplar yazmakta olan ya lı bir adam ya ıyordu burada.

Küçük prensin geldi ini görünce, "İ te bir gezgin!" diye ba ırdı.

Küçük prens masaya oturup bir süre derin derin soludu. imdiden çok uzun gelmi ti yolculu u.

"Nereden geliyorsun?" diye sordu adam ona.

"O kocaman kitap ne kitabı?" diye küçük prens sordu. "Ne yapıyorsunuz?"

"Co rafyacıyım."

"Co rafyacısı nedir?"

"Co rafyacısı bütün denizlerin, kentlerin, dağların ve çöllerin yerini bilen bir bilim adamıdır."

"Çok ilgi çekici," dedi küçük prens. "Bu te sonunda gerçek bir meslek!"

Sonra da çevresine bakındı. Co rafyacısının gezegeni küçük prensin gördüğü en görkemli ve en büyük gezegendi.

"Gezegeningeniz çok güzel," dedi co rafyacısına. "Okyanuslarınız da var mı?"

"Bunu söyleyemem," dedi co rafyacısı.

"Yaa!" Küçük prens hayal kırıklığına uğramıştı. "Dağlarınız, peki?"

"Bunu söyleyemem," dedi yine co rafyacısı.

"Peki kentler, ırmaklar, çöller?"

"Bunları da söyleyemem," dedi adam.

"Ama siz co rafyacısısınız!"

"Pek tabii," dedi co rafyacısı, "Ama gezgin de ilim. Gezegenimde tek bir gezgin yok. Kentleri, akarsuları, dağları, denizleri, okyanusları ve çöllerini gidip saymak co rafyacısının işidir."

Co rafyacısının gezip tozmaktan daha önemli işleri vardır. Bu masadan ayrılamaz ama gezginleri kabul edebilir. Onlara sorular sorar, gezi izlenimlerini not alır. Eğer gezginlerden herhangi birinin anlattıkları ilginç gelirse, hemen o gezginin ahlakını araştırır."

"O niye?"

"Çünkü yalan söyleyen bir gezgin, co rafyacısının kitapları için felaket demektir. Çok içen bir gezgin de."

"O niye?" diye sordu küçük prens yine.

"Çünkü sarho gezginler her şeyi çift görürler. Dü ünsene, sonra co rafyacısının kitaplarına bir yerine iki da yazdırmazlar mı?"

"Çok kötü bir gezgin olabilecek birini tanıyorum," dedi küçük prens.

"Olabilir," dedi yaşlı adam. "Daha sonra, eğer gezginin ahlakı yerindeyse keşfettiği yerlerle ilgili olarak araştırımı yapılır."

"Oraya giderek, de il mi?"

"Hayır, bu çok uzun sürer. Gezginin kanıt getirmesini isteriz. Örneğin, gezgin yeni bir dağ keşfettiğini söylüyorsa, oradan büyük kayalar getirmesini isteriz."

Co rafyacısı birden heyecanla yerinden sıçradı. "Sen! Sen de uzaklardan geldin! Sen de bir gezginsin! Bana geldiğin gezegeni anlat haydi!"

Co rafyacısı bunları söylerken büyük defterinin kapağını kaldırdı ve kur'un kaleminin ucunu sivrilitti. Gezginler uygun kanıtlar getirmeden hiçbir şeyi mürekkeple yazmıyordu.

"Evet?" diye küçük prens baktı.

"Eğer ya adını yer pek öyle ilginç sayılmaz," diye anlatmaya başladı küçük prens. "Çok küçük. Üç volkanım var. Kisi hâlâ etkin, birisi sönük. Ama hiç belli olmaz."

"Belli olmaz," dedi co rafyacısı.

"Bir de çiçeğim var."

"Çiçekleri yazmıyoruz," dedi co rafyacısı.

"Neden? Çiçeğim gezegenimdeki en güzel şeydir!"

"Çiçekleri yazmıyoruz," diye yineledi co rafyacısı, "çünkü onlar gelip geçici şeyler."

"Gelip geçici de ne demek?"

"Co rafya kitapları, kitaplar içinde en önemli olanlarıdır. Hiçbir zaman eskimezler. Bir dağın yer de i tirdiği çok enderdir. Bir okyanusun sularının çekilmesi de. Biz kalıcı şeyleri yazarız."

"Ama sönmüş volkanlar yine alev püskürtebiliyorlar," diye karıştı küçük prens. "Gelip geçici de ne demek şimdi?"

"Sönmü ya da sönmemi , bizim için fark etmez," dedi co rafyacı. "Bizim için önemli olan onun bir da oldu u. Bu de i mez."

"Ama gelip geçici de ne demek?" diye küçük prens yine sordu. Yanıtını almadan bir sorunun pe ini bırakmazdı hiçbir zaman.

"Gelip geçici demek, hızla yok olma tehlikesiyle kar ı kar ıya olmak demektir."

"Benim çiçe im hızla yok olma tehlikesiyle mi kar ı kar ıya?"

"Kesinlikle öyle."

"Çiçe im gelip geçici," dedi küçük prens kendi kendine. "Kendini her eye kar ı savunmak için yalnızca dört diki var ve ben onu gezegenimde yapayalnız bıraktım!"

İlk kez pi manlık duymu tu. Ama hemen kendini topladı.

"Buradan sonra nereye gitmemi önerirsiniz?" diye co rafyacıya sordu.

"Dünya'ya git," dedi co rafyacı. " yi eyler duydum orası hakkında."

Ve küçük prens akli çiçe inde yola koyuldu.

XVI

Yedinci gezegen böylece Dünya oldu.

Dünya öyle sıradan bir gezegen de ildir. Orada (zenci kralları da atlamadan) tam 111 kral, 7.000 co rafyacı, 900.000 i adamı, 7.500.000 ayya , 311.000.000 kendini be enmi insan ya ar; 2.000.000.000 insan yani.

Dünya'nın büyüklü ü hakkında siz bir fikir vermek için u kadarını söyleyeyim: Elektri in bulunmasından önce altı kıtanın tümünü aydınlatmak için tam 462.511 ki ilik bir fenerci ordusu i ba ındaydı.

Uzaktan bakıldı ında gerçekten görölmeye de erdiler. Sanki bir operadaki balerinler gibi düzen içinde hareket ediyorlardı. Önce Yeni Zelanda ve Avustralya'daki fenerciler fenerlerini yakıyorlar ve sonra uykuya yatıyorlardı. Sonra Çin ve Sibirya'daki fenerciler sahneye çıkıyorlar ve görevlerini yapıp yerlerine çekiliyorlardı. Onları Rus ve Hintli fenerciler izliyor; daha sonra Afrika ve Avrupa; son olarak da Güney ve Kuzey Amerikalı fenerciler i e koyuluyorlardı. Bu sırayı hiçbir zaman aksatmıyorlardı. Harika bir eydi.

Yalnızca iki ki inin, Kuzey Kutbu'ndaki ve Güney Kutbu'ndaki birer fenerin ba ında duran fenercilerin i i azdı. Yılda yalnızca iki kez i çıkıyordu onlara.

XVII

Do rusu insan sözün ucunu biraz kaçırınca ister istemez gerçeklerden biraz uzaklaşıyor. Fenerciler hakkında anlattıklarım tümüyle do ru de ildi. Üstelik bilmeyenlere gezegenim hakkında yanlış bir fikir verme tehlikesine de dü üyorum. İnsanlar Dünya'da çok az bir yer kaplarlar. ki milyar insanın tümünü ayakta tıpkı açık hava toplantılarındaki gibi bir araya toplasanız, hepsi hepsi ancak eni boyu otuzar kilometre olan bir alana sığarlar. Yani tüm insanlığı Pasifikteki küçük bir adaya sığdırabilirsiniz.

Tabii, büyükler bunu söylediğinizde inanmazlar. Çok daha geniş bir yer kapladıklarını sanırlar. Baobap ağaçları gibi önemserler kendilerini. Aynı hesabı kendilerinin de yapmalarını önermelisiniz. Rakamları çok sevdikleri için bundan hoşlanacaklardır. Ama siz bunun için zaman harcamayın. Gereksiz. Bana güvendiğinizi biliyorum.

Küçük prens Dünya'ya geldiğinde hiç kimseyi görememesine çok ağırıdı. Yanlış gezegene geldiğini düşünüyordu ki, kumun üzerinde altın gibi parıldaayan ayı ve rengindeki yılanı gördü.

"Yi ak amlar," dedi nazikçe.

"Yi ak amlar," dedi yılan.

"Bu geldiğin gezegenin adı ne?" diye sordu küçük prens.

"Dünya," diye yanıtladı yılan. "Burası da Afrika."

"Ya! Demek Dünya'da hiç insan yaşamıyor?"

"Burası çöl. Çölde insan olmaz. Dünya çok büyüktür," dedi yılan. Küçük prens bir taşın üstüne oturdu, bakışlarını gökyüzüne çevirdi.

"Acaba," diye söze başladı. "Günün birinde hepimiz kendi yıldızımızı bulalım diye mi hepsi böyle birbirinden uzak. Örneğin, bu benim gezegen. Tam üstümüzde, ama ne kadar uzak!"

"Çok güzel," dedi yılan. "Seni buralara getiren nedir?"

"Bir çiçekle sorunlarım vardı," dedi küçük prens.

"Ya!" dedi yılan.

Kisi de sustular. Sonunda küçük prens, "İnsanlar nerede?" diye söze başladı. "Çölde insan çok yalnız hissediyor kendini..."

"İnsanların arasında da yalnızdır insan," dedi yılan.

Küçük prens uzun uzun ona baktı.

"Sen komik bir hayvansın," dedi. "Parmak kadar kalınlığın..."

"Ama bir kralın parmağından bile daha güçlüyüm," dedi yılan.

Küçük prens gülümsedi.

"Sen komik bir hayvansın. Parmak kadar kalınlığın..."

"Pek güçlü de ilsin. Ayakların bile yok. Yürüyemiyorsun."

"Seni gemilerin götürebileceğinden daha uzaklara götürebilirim istersen," dedi yılan.

Küçük prensin ayak bileğine sarıldı, altın bir bilezik gibi.

"Kime dokunursam, onu geldiği dünyaya geri gönderirim," dedi yine. "Ama sen masum ve içten bir çocuksun. Bir yıldızdan geliyorsun..."

Küçük prens bir şey söylemedi.

"Senin için üzülüyorum. Bu granitten yapılmı Dünya'da ne kadar güçsüzsün," dedi yılan. "Sana yardım edebilirim. Eğer bir gün kendi gezegenini çok özlersen, ben..."

"Oo, seni anlıyorum," dedi küçük prens. "Ama niçin hep bilmece gibi konu uyorsun?"

"Hepsini çözerim ben," dedi yılan.

kisi de sustular sonra.

XVIII

Küçük prens çölü geçerken yalnızca tek bir çiçeğe rastladı. Üç taç yapraklı önemsiz bir çiçektir bu.

"Günaydın," dedi küçük prens.

"Günaydın," dedi çiçek.

Küçük prens, "nsanlar nerede?" diye nazikçe sordu.

Çiçek bir kez bir kervanın geçtiğini görmüştü.

"nsanlar mı?" dedi. "Sanırım onlardan altı ya da yedi tane var. Birkaç yıl önce görmüştüm. Ama nerede olduklarını kimse bilemez. Rüzgâr sürüklüyor onları. Kökleri yok, bu yüzden de ya da am onlar için güç."

"Hoşça kal," dedi küçük prens.

"Hoşça kal," dedi çiçek.

XIX

Daha sonra küçük prens yüksek bir dağa tırmandı. Kendi volkanlarından başka da görmemişti; onlar da yalnızca dizlerine kadar geliyordu. Sönmüş olan volkanını tabure olarak kullanıyordu. Kendi kendine, "Bu kadar yüksek bir dağın tepesinden herhalde bütün gezegeni, bütün insanları görürüm..." dedi.

Ama uçları gibi sipsivri kayalardan başka bir şey göremedi. "Günaydın," dedi nazikçe.

"Günaydın... Günaydın... Günaydın..." dedi yankı.

"Kimsin?" dedi küçük prens.

"Kimsin... Kimsin... Kimsin?..." dedi yankı.

"Arkadaşım olur musunuz? Yalnızım..." dedi küçük prens.

"Yalnızım... Yalnızım... Yalnızım..." dedi yankı.

"Ne tuhaf bir gezegen!" diye düündü küçük prens. "Kupkuru ve sipsivri; ürkütücü ve sert. İnsanlarında da hayal gücü yok. Ne söylerseniz aynısını yineliyorlar. Benim gezegenimde bir çiçeğim vardı. Önce o söze başlardı..."

"Ne tuhaf bir gezegen. Kopkuru ve sığsıvı, ürktücü ve sert."

XX

Küçük prens kumların, kayaların ve karların içinden yaptığı ı uzun yolculu un sonunda bir yola ula tı. Bütün yollar insanların ya adı ı yerlere giderdi.

"Günaydın," dedi küçük prens.

Açmı güllerle dolu bir bahçenin önündeydi. "Günaydın," dedi güller.

Küçük prens onlara baktı uzun uzun; kendi çiçe ine benziyorlardı.

"Kimsiniz?" diye sordu a kınlıkla.

"Biz gülleriz," dedi güller.

Birden küçük prensin içi üzüntüyle doldu. Çiçe i ona evrende ba ka bir e i benzeri bulunmadı ını söylemi ti. Oysa i te burada, tek bir bahçede be bin tane birden vardı!

"Görseydi ne çok üzüldü," dedi kendi kendine.

"Hemen öksürmeye ba lar, alay edilmesin diye ölüyormu gibi yapardı. Ve benim de onu ya ama döndürmek için çırpınmamı beklerdi. E er öyle yapmazsam gerçekten ölmeye bırakırdı kendini..."

Küçük prens dü üncelere dalmı tı:

"E i benzeri bulunmayan bir çiçe e sahip oldu um için çok zengin oldu umu dü ünüyordum. Yalnızca sıradan bir gülmü . Sıradan bir gül ve dizime kadar gelen üç volkan. Birisi belki de artık

tümden söndü... Hiç de büyük bir prens de ilim ben...
Küçük prens çimenlere uzandı ve a ladı.

XXI

te tilki o zaman ortaya çıktı.
"Günaydın," dedi küçük prens.
"Günaydın," dedi küçük prens nazikçe, ama kimseyi görememi ti.
"Burdayım," dedi tilki. "Elma a acının altında."
"Kimsiniz" dedi küçük prens. Sonra da, "Çok güzel görünüyorsunuz," diye ekledi.
"Tilkiyim ben," dedi tilki.
"Benimle oynar mısın?" dedi küçük prens. "Çok mutsuzum."
"Hayır," dedi tilki. "Oynayamam; evcil de ilim ben."
"Öyle mi? Ba ı la beni," dedi küçük prens. Ama bir süre dü ündükten sonra, "Evcil ne demek?" diye sordu.
"Sen buralı de ilsin," dedi tilki. "Ne arıyorsun buralarda?"
" nşanları arıyorum," dedi küçük prens. "Evcil ne demek?"

" nşanları mı arıyorsun? Silahları var ve avlıyorlar. Çok can sıkıcı. Ayrıca tavuk yeti tiriyorlar. Tek konuları bunlar. Tavuk mu arıyorsun?"

"Hayır," dedi küçük prens. "Arkada arıyorum. Evcil ne demek?"

"Genellikle ihmal edilen bir i ," dedi tilki. "Ba lar kurmak anlamına geliyor."

"Ba lar kurmak mı?"

Tilki, "Yani," dedi, "örne in sen benim için hâlâ yüz bin öteki çocuk gibi herhangi bir çocuksun. Benim için gerekli de de ilsin. Senin için de aynı ey. Ben de senin için yüz bin öteki tilkiden hiç farkı olmayan herhangi bir tilkiyim. Ama beni evcille tirirsen, birbirimiz için gerekli oluruz o zaman. Benim için sen dünyadaki herkesten farklı birisi olursun. Ben de senin için e siz benzersiz olurum..."

Küçük prens, "Anlıyorum galiba," dedi. "Bir çiçek var... Galiba o beni evcille tirdi..."

"Olabilir," dedi tilki, "dünyada böyle eyler hep olur."

"Ama hayır, o Dünya'da de il," dedi küçük prens. Tilki a ırmı tı. Merakla,

"Ba ka bir gezegende mi?" diye sordu. "Evet."

"Orada avcılar var mı?" "Yok."

"Aman ne ho ! Peki tavuklar?" "Hayır, tavuklar da yok."

"Hiçbir ey mükemmel olamıyor," diyerek içini çekti tilki.

Birden aklına bir fikir geldi.

"Benim ya amım çok tekdüze," diye anlatmaya ba ladı. "Ben tavuk avlıyorum, insanlar da beni. Bütün tavuklar birbirine benziyor, bütün insanlar da... Bu yüzden çok sıkılıyorum. Ama beni

evcille tirirsen ya amıma güne do mu gibi olacak. Duydu um bir ayak sesinin ötekilerden farklı oldu unu bilece im. Öteki ayak sesleri beni kö e bucağ kaçırırken, seninkiler tıpkı bir müzik sesi gibi beni ça ırarak, sı ına ımdan çıkaracak. Hem bak, u bu day tarlalarını görüyor musun? Ben ekmek yemem. Bu day benim hiçbir i ime yaramaz Bu day tarlalarının da hiçbir anlamı yoktur benim için. Bu da çok üzücü. Ama senin saçların altın sarısı. Beni evcille tirdi ini bir dü ün! Bu day da altın sarısı. Bu day bana hep seni hatırlatacak. Ve ben bu day tarlalarında esen rüzgârın sesini de sevece im..."

Tilki uzun bir süre küçük prensle baktı. Sonra da, "Lütfen... Evcille tir beni!" dedi.

"Çok isterim," dedi küçük prens, "ama burada çok kalamayaca ım. Bulmam gereken yeni dostlar ve anlamam gereken çok ey var."

" nınsan ancak evcille tirirse anlar," dedi tilki. " nınsanların artık anlamaya zamanları yok. Dükkânlardan her istediklerini satın alıyorlar. Ama dostluk satılan bir dükkân olmadı ı için dostları yok artık. E er dost istiyorsan beni evcille tir."

"Seni evcille tirmek için ne yapmalıyım?" diye sordu küçük prens.

"Çok sabırlı olmalısın," dedi tilki. "Önce kar ıma, öyle uza a çimenlerin üstüne oturacaksın. Gözümün ucuyla sana bakaca ım, ama bir ey söylemeyeceksin. Sözler yanı ı anlamaların kayna ıdır. Her gün biraz daha yakınıma oturacaksın..."

Ertesi gün küçük prens yine geldi.

"Aynı saatte gelmen daha iyi olur," dedi tilki. "Örne in sen ö leden sonra dörtte geleceksen, ben saat üçte mutlu olmaya ba larım. Mutlulu um her dakika artar. Saat dörtte artık sevinçten ve meraktan deli gibi olurum. Ne kadar mutlu oldu umu görmü olursun. Ama herhangi bir zamanda gelersen yüre im saat kaçta senin için çarpaca ını bilemez. nınsanın belli alı kanlıkları olmalı..."

"Alı kanlıklar mı?"

"Evet. Bunlar ço unlukla ihmal edilir," dedi tilki.

"Alı kanlıklar bir günü öteki günlerden, bir saati öteki saatlerden farklı kılan eylemlerdir. Örne in benim avcılarımın bir alı kanlı ı vardır. Her per embe köyün kızlarıyla dansa giderler. Bu nedenle per embeleri benim için güzel günlerdir. Üzüm ba larına kadar sokulabilirim o günler. Ama avcılar dansa herhangi bir günün herhangi bir saatinde gidiyor olsalardı hiç tatilim olmazdı."

Böylece küçük prens tilkiyi evcille tirdi. Ayrılma zamanı geldi inde tilki, "A layaca ım," dedi.

"Benim bunda bir suçum yok," dedi küçük prens. "Seni üzmemek istememi tim, ama evcille tirilmeyi sen istedin..."

"Evet, orası öyle," dedi tilki.

"Ama a layaca ını söylüyorsun."

"Evet, öyle," dedi tilki.

"O halde evcille tirilmek senin için pek iyi olmadı!"

"Çok iyi oldu!" dedi tilki. "Bu dayların rengini dü ün."

Sonra da, "Gidip güllere bak ımdı," diye ekledi. "Kendi gülünün e i benzeri olmadı ını göreceksin. Sonra da gel vedala alım. Sana arma an olarak bir sır verece im."

Küçük prens gidip güllere baktı.

"Siz benim gülüme benzemiyorsunuz," dedi. "Hatta hiçbir eysiniz u anda. Çünkü ne bir kimse sizi evcille tirdi, ne de siz bir kimseyi. İlk gördü üm zamanki tilkim gibisiniz. O zaman yüz bin ba ka tilkidenden herhangi biriydi. Ama ımdı dostum oldu ve benim için e i benzeri yok."

Güller çok utanmı lardı.

"Çok güzelsiniz, ama bo sunuz benim için," diye sürdürdü sözlerini küçük prens. " nınsan sizin için ölemez. Do ru, gelip geçen biri için benim çiçe imin sizden hiçbir farkı yok. Ama o benim için yüzlerce sizden daha önemli; çünkü suladı ım, cam bir fanusun altına koydu um, önüne siperlik yerle tirdi im çiçek o. Çünkü tırtılları ben onun için öldürdüm. (Birkaç tanesini bıraktık, sonradan kelebek oldular.) Çünkü yakındı ı, ya da övündü ü, ya da hiçbir ey söylemedi i zamanlarda

dinledi im çiçe im o benim. Çünkü o benim çiçe im."

Tilkinin yanına döndü sonra.

"Ho ça kal," dedi.

"Ho ça kal," dedi tilki. " te sana bir sır, çok basit bir ey: nşan yalnız yüre iyle do ruyu görebilir.

Asıl görülmesi gerekeni gözler göremez."

"Asıl görülmesi gerekeni gözler göremez," diye yineledi küçük prens; unutmamalıydı bunu.

"Gülünü senin için önemli kılan, onun için harcamı oldu un zamandır."

"Onun için harcamı oldu um zaman..." diye yineledi küçük prens. Unutmamalıydı bunu.

" nşanlar unuttular bunu," dedi tilki. "Ama sen unutmamalısın. Evcille tirdi imiz eyden sorumlu oluruz. Sen gülünden sorumlusun..."

"Ben gülümden sorumluyum," diye yineledi küçük prens. Bunu da unutmamalıydı.

XXII

"Günaydın," dedi küçük prens.

"Günaydın," dedi demiryolu makasçısı.

"Burada ne yapıyorsunuz?" diye sordu küçük prens.

"Binlerce yolcunun gitmek istedikleri yöne gitmelerini sa lıyorum," dedi makasçı. "Trenlerin kimini sa a, kimini sola gönderiyorum."

Gök gürlemesini andıran bir sesle geçen ı ıklı bir ekspres treni makasçının kulübesini sarstı.

"Ne kadar da hızlı gidiyorlar?" dedi küçük prens. "Neyin pe indeler?"

"Bunu o trenin makinisti bile bilemez," dedi makasçı.

Yine pırıl pırıl ı ıklı bir ekspres, bu kez ters yöne hızla geçti.

"Bu kadar çabuk mu dönüyorlar?" diye sordu küçük prens.

"Yo yo, bu ba ka," dedi makasçı. "Bu bir tür de i im."

"Bulundukları yerde mutlu de iller mi?" diye sordu küçük prens.

"Kimse bulundu u yerde mutlu de ildir," dedi makasçı.

Üçüncü bir trenin, gök gürültüsünü andıran bir sesle geldi ini duydular.

"Daha önce geçenleri mi kovalıyorlar?" diye sordu küçük prens yine.

"Hiç kimseyi kovalamıyorlar," dedi makasçı. "Uykudalar imdi. Uykuda de illerse bile esniyorlardır. Yalnızca çocuklar burunlarını cama dayamı lardır."

"Yalnızca çocuklar neyin pe inde olduklarını biliyorlar," dedi küçük prens. "Paçavradan bir bebekle saatlerce oynarlar ve o bebek çok önemli olur onlar için ve e er birisi onu ellerinden almaya kalkarsa a larlar..."

" anslılar" dedi makasçı.

XXIII

"Günaydın," dedi küçük prens.

"Günaydın," dedi tüccar.

Susuzluk giderici haplar satan bir tüccardı bu. Haftada yalnızca bir hap yutuyordunuz ve hiç susamıyordunuz.

"Bunları neden satıyorsunuz?" diye sordu küçük prens.

"Çünkü çok zaman kazandırıyor," dedi tüccar. "Uzmanlar hesaplamı lar. Bu haplarla haftada elli üç dakika kazanılıyor."

"Peki ne yapaca ım o elli üç dakikada?"

"Ne istersen..."

"Bana sorarsanız," dedi küçük prens, "diledi imi yapaca ım bir elli üç dakikam varsa, bir su kayna ına do ru gönlümce yürümeyi seçerim."

XXIV

Çölde kazaya uğradı ımdan bu yana sekiz gün geçmişti. Tüccarın öyküsünün sonunu dinlerken son yudum suyumu içiyordum.

"Evet," dedim küçük prens. "Anlattıkların çok hoş ama ben hâlâ uçağımı onaramadım; içecek bir şeyim de kalmadı. Do rusu ben de gönlümce bir su kaynağına yürümeyi isterdim!"

"Dostum olan tilki..."

"Sevgili küçük adamım. Bu işle tilkinin bir ilgisi yok!"

"Neden?"

"Çünkü susuzluktan ölmek üzereyim de ondan..."

Söylediğimi anlayamıyordu. "Dost edinmi olmak iyi bir şeydir," dedi yanıt olarak, "ölmek üzere olsa bile insan. Örneğin ben bir tilki ile dost olduğum için çok mutluyum..."

"Durumu anlayamıyor," diye düşündüm. "Hiç susamıyor, hiç acıkmıyor ki. Biraz güne yetiyor ona..."

Ama dimdik bana bakarak düşündüklerimi yanıtladı:

"Ben de susadım. Haydi bir kuyu arayalım..."

Bezginlikle elimi salladım. Koskoca çölde rasgele kuyu aramak saçmaydı. Yine de yürümeye başladım.

Birkaç saat konu madan yürüdük. Gece oldu ve yıldızlar çıktı. Susuzluk biraz başımı döndürüyordu; rüyadaymışım gibi baktım yıldızlara. Birden küçük prensin son söylediği çınladı kafamın içinde.

"Demek sen de susadın?" dedim.

Sorumu yanıtlamadı, yalnızca, "Su yürek için de iyidir..." dedi.

Bir şey anlamamı tım, ama sustum. Onu sorguya çekmenin bir işe yaramayacağını biliyordum.

Yorulmuştu. Oturdu. Ben de yanına oturdum. Bir süre sessizlikten sonra yine konuştu:

"Buralardan görülmeyen bir çiçek sayesinde yıldızlar güzel."

"Evet, güzel," diye yanıtladım. Sonra da önümüzde uzanan, ay ışığının aydınlattığı kum tepelerine çevirdim başımı.

"Çöl güzel," diye ekledi küçük prens.

Doğruydı. Çölü her zaman severdim. İnsan çölde bir kum tepesine oturduğunda hiçbir şey görmez, hiçbir şey duymaz. Ama yine de o sessizliğin içinde bir şeyler soluk alıp veriyor, bir şeyler parlıyor gibidir...

"Çölü güzel yapan," dedi küçük prens, "bir yerlerde bir kuyuyu gizliyor olması..."

Başını kınlıkla baktım. Kumlardan yayılan gizemli ışığın nedenini anlamı tım birden. Çocukken ya adı mız eski evin altında bir hazinenin gömülü olduğunu söylemişlerdi bize. Do rusu kimse tam olarak nerede olduğunu bilmiyordu, hatta belki kimse aramamıştı bile. Ama o evin büyüydü o. Evim yüreğimin derinliklerinde bir sır saklıyordu...

"Doğru," dedim küçük prens. "Ev, yıldızlar, çöl... Onları güzel yapan gözle görülmeyen bir şeyler!"

"Tilkimle aynı fikirde olmana sevindim," dedi küçük prens.

Küçük prens uykuya dalarken onu kucağıma alıp yine yola koyuldum. Çok etkilenmiştim; duygularım karmakarışık olmuştu. Çok narin bir hazine taşıyor gibiydim. Hatta, sanki dünyada ondan daha narin bir şey yoktu. Ay ışığının aydınlattığı soluk alnına, yumulu gözlerine, rüzgârın uçuşturduğu saçına baktım ve böyle söyledim kendi kendime:

"Uğanda gördüğüm yalnızca bir kabuk. Asıl önemli olan ise gözle görülmüyor..."

Dudakları belli belirsiz gülümsemeye alananırken kendi kendime onları söylüyordum:

"Küçük prensin beni en çok etkileyen yanı uykudayken bile çiçeğime, tüm varlığını bir lambanın ışığı gibi aydınlatan bir gülün hayaline olan bağlılığı..." İmdi onu daha da narin hissediyordum. Onu korumak, sakınmak istiyordum; sanki hafif bir esintinin söndürüvcreceği bir küçücük alevdi...

Gün doğarken kuyuyu buldum.

"nsanlar," dedi küçük prens, "neyin peşinde olduklarını bilmeden ekspres trenlere binip oradan oraya telaşla gidip geliyorlar..."

Ve ekledi:

"Böylece bir uşağı..."

Buldu umuz kuyu Büyük Sahra'nın kuyularına benzemiyordu. Sahra'nın kuyuları kumda bir deliktir yalnızca. Bu kuyu köy kuyusu gibiydi. Ama çevrede köy filân yoktu. Rüya görüyorum sandım...

"Çok garip," dedim küçük prens. "Çıkrık, kova, ip... Her şey kullanılmaya hazır."

Güldü, ipi yakalayıp çıkırı döndürdü. Çıkrık rüzgarın uzun bir süre için unuttuğu eski bir yel değirmeni gibi inledi.

"Duyuyor musun?" dedi küçük prens. "Kuyuyu uyandırdık, artık söylüyor..."

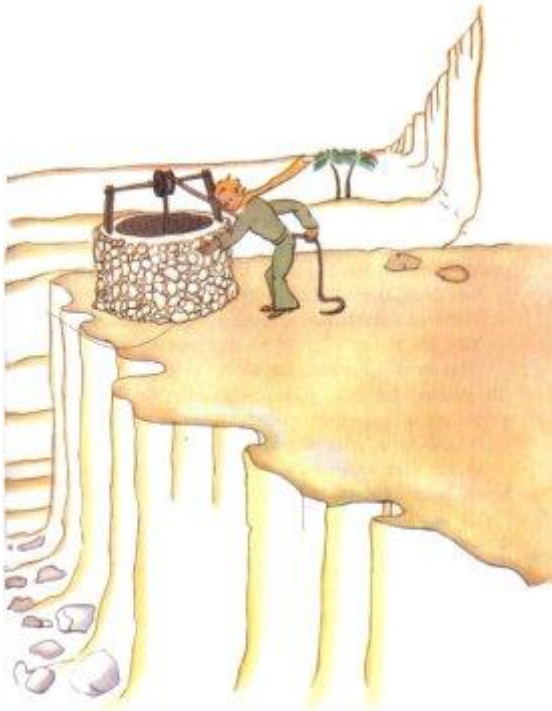
Kendini yormasına gönlüm razı gelmedi.

"Bana bırak," dedim. "Sana yardım gelir."

Kovayı çekip kuyunun kıyısına koydum. Yorgun, ama suyu çıkardı. İmandan dolayı da mutluydum. Çıkrığın sesi kulaklarımdaydı. Hâlâ çalkalanan suda güneşin ışıkları oynatıyordu.

"Nite bu suya susadım," dedi küçük prens. "İçmek istiyorum, biraz verir misin bana?"

Ne istediğini anlamıyordum. Kovayı dudaklarına edim. Çerken gözlerini kapamıyordu. Tatlı bir ölendi bu. Sıradan bir susuzluk gidermek olmadı. Kesindi. Yıldızların altındaki yolculuğun, çıkırığın sesinin ve kollarımdaki yorgunluğun da payı vardı bu tatlılıkta. Yüreğe iyi gelen bir yanı vardı, armağan gibi. Çocukluğumdaki Noel ağacı gibi, hep birlikte söyledimiz yeni yıl şarkıları, gülen yüzlerin yumuşaklığı da aldı. İmam armağanları böyle ısıtırdı.

Güldü, ipi yakalayıp çıkırığı döndürdü.

"Ya adının yerdeki insanlar," dedi küçük prens, "bir bahçede beş bin gül yetiştiriyorlar, ama asıl aradıklarını bulamıyorlar yine de."

"Bulamıyorlar," diye yanıtladım.

"Ve aradıklarını tek bir gülde, ya da birazcık suda bulabilirler."

"Doğru," dedim.

Küçük prens ekledi:

"Ama gözler kör. Yürekle bakmalı insan..."

Suyu içtim. Ferah bir soluk aldım. Gün doğarken kum bal rengindedir. Ve bu bal rengi de beni mutlu

ediyordu. Öyleyse içimdeki bu keder nedendi?

"Sözünü tutmalısın," dedi küçük prens hafifçe, yanıma otururken.

"Ne sözü?"

"Canım, u koyunum için a ızlık... Çiçe imden sorumluyum, biliyorsun..."

Cebimden çizimlerimi çıkardım. Küçük prens yine hepsine baktı ve güldü.

"Baobapların... Lahanaya benziyorlar."

"Öyle mi?"

Ben de ne kadar övünüyordum baobaplarımla!

"Tilkinin kulakları da boynuz gibi; çok da uzun."

Yine güldü.

"Haksızlık ediyorsun küçük prens," dedim. "Ben fili yutmu bir boa yılanının içerden ve dışardan görünümü dışında resim çizmeyi öğrenmedim ki."

"Çocuklar anlarlar bence," dedi küçük prens.

Bunun üzerine a ızlı ın resmini çizdim. Ona verirken içim burkuldu.

"Benim bilmediğim bazı tasarımların var galiba," dedim.

Yanıt vermedi. Onun yerine, "Biliyor musun?" dedi. "Yarın gelişimin yıldönümü olacak."

Biraz sustuktan sonra ekledi:

"uraya inmi tim."

Birden kızardı.

Ve bir kez daha, nedenini bilmeden tuhaf bir üzüntüye kapıldım. Aklıma da bir soru takılmıştı: "Öyleyse en yakın yerle im merkezinden bin kilometre uzakta sana ilk rastladığım o sabah, öyle yapayalnız dolaırken yolunu yitirmi de ildin. ni yaptı ın yere geliyordun?"

Küçük prens yine kızardı. Birazcık duraksayarak ekledim:

"Yıldönümü yüzünden belki de?"

Küçük prens yine kızardı. Sorularıma yanıt vermiyordu, ama kızarmak biraz da evet demek anlamına gelmez mi?

"Korkarım ki..." diye söze başladım, ama beni susturdu:

"inin başına dönmelisin. Çalışmalısın. Seni burada bekleyeceğim. Yarın akşam yine gel..."

Rahatlamamı tım. Tilkiyi hatırladım. İnsan evcille tirilmeyi kabul etti mi, biraz gözyaşını da göze almalı...

XXVI

Kuyunun yanında yıkık bir duvar kalıntısı vardı. Ertesi akşam i imi bırakıp geldi imde küçük prensi duvarın üzerine oturma, ayaklarını sallarken gördüm. Bir yandan da, "Yanlı hatırlıyorsun. Burası de il," diyordu.

Birisi ona yanıt veriyor olmalıydı ki, yine, "Evet, evet! Bugün, ama burası de il," dedi.

Duvara doğru yürüdüm. Henüz kimseyi görememi tim. Ama küçük prens yine, "Aynen öyle," dedi.

"Kumda ayak izlerimin başladığı yeri göreceksin. te orada bekle beni, bu gece gelece im."

Duvardan yirmi metre uzaktaydım. Hâlâ kimse gözükmiyordu.

Bir süre sustuktan sonra küçük prens yine konu tu.

"Zehirin etkili mi? Bana fazla acı çektirmeyece ine emin misin?"

Oldu um yerde kalakaldım. Yüre im parça parçaydı, ama hâlâ bir ey anlamıyordum.

"imdi git," dedi küçük prens. "Duvardan inmek istiyorum."

O zaman duvarın dibine baktım. Bakar bakmaz da yerimden sıçradım. Önümde, küçük prensin tam karşısında insanı otuz saniyede öteki dünyaya yollayacak sarı yılanlardan biri duruyordu. Tabancamı çıkarmak üzere elimi cebime atarken bile geriye sıçramaktan kendimi alamadım. Ama çıkardığım ses üzerine, yılan hafif metalik bir ses çıkararak hiç acele etmeden suyu kesilen bir fiskeye gibi küçülüp kayaların arasında kayboldu gitti.

Tam zamanında duvara sıçrayıp küçük adamımı kollarıma aldım. Yüzü kar gibi beyazdı.

"Ne oluyor?" diye ba ırdım. "Neden yılanla konu uyorsun?"

"Şimdi git," dedi küçük prens. "Duvardan inmek istiyorum."

Hep boynunda duran altın sarısı atkısını gevşettim. Akaklarını ıslattım ve biraz su verdim. Ona soru sormanın sırası değil. Yüzüme çok ciddi baktı ve kollarını boynuma doladı. Yüreğimi vurulmuş, ölmek üzere olan bir küçük kuşun yüreğimi gibi çarpıyordu...

"Uçağının motorundaki arızayı bulmana sevindim," dedi. "Artık evine dönebileceksin."

"Bunu nerden biliyorsun?"

Ben de tam, hiç beklemediğim bir anda motoru tamir etmeyi başardım. İmı söylemeye geliyordum.

Sorumu yanıtlamadı, onun yerine ekledi:

"Bugün ben de evime dönüyorum..."

Sonra üzüntüyle, "Çok daha uzak... Çok daha zor..." dedi.

Olağandışı bir şeylerin olduğunu farkındaydım. Küçük bir çocukmu; gibi kollarımda tutuyordum onu, ama bana öyle geliyordu ki hızla korkunç bir uçuşuma doğru gidiyordu ve onu kurtarmak için yapabileceğim hiçbir şey yoktu...

Bakıları çok uzaklarda bir yere bakıyormuş gibi donuklaştı.

"Koyunum var artık. Kutusu ve ayağı da var..."

Acıyla gülümsedi.

Uzun süre bekledim. Yavaş yavaş canlandığını fark ediyordum.

"Küçük adamım," dedim. "Korkuyorsun sen..."

Korktuğu kesindi. Ama hafifçe güldü.

"Bu akşam daha çok korkacağım..."

Buz gibi hissettim kendimi yine, onarılmayacak, geri getirilemeyecek bir şeylerin sezgisiyle. Onun gülüşünü bir daha hiç duymayacak olmayı kaldıramayacağımı biliyordum. Benim için çölün ortasında bir tatlı su kaynağıydı o.

"Küçük adam," dedim. "Gülüştüğünü duymak istiyorum yine."

Ama o, "Bu gece, tam bir yıl olacak," dedi. "Yıldızım, bir yıl önce Dünya'ya indiğim yerde tam tepemde olacak bu gece..."

"Küçük adam," dedim. "Ne olur bunun yalnızca kötü bir düğün olduğunu söyle bana; u yılanla konu manın, bulduğuna yerinin ve yıldızın filan..."

Ama yakarıma kulak asmadı. Onun yerine, "Asıl önemli olan, gözle görülmeyendir..." dedi.

"Evet, biliyorum..."

"Çiçekle olduğu gibi tıpkı. Bir yıldızda ya da ayan bir çiçeği seviyorsanız, geceleyin yıldızlara bakmak hoştur. Bütün yıldızlar çiçek açmış gibidir..."

"Evet, biliyorum..."

"Su için de öyle. Çıkrık ve ip sayesinde vermiş olduğu su müzik gibi geldi bana. Hatırlıyor musun, ne hoştu."

"Evet, biliyorum..."

"Ve geceleri gökyüzüne bakarsın. Her şeyin çok küçük olduğu gezegenimin yerini gösteremem sana. Belki böylesi daha iyi. Yıldızım senin için herhangi bir yıldız olsun. Böylece gökyüzündeki bütün yıldızlara bakmayı seveceksin... Hepsi senin dostların olacak. Hem sana bir armağan vereceğim..."

Sonra yine güldü.

"Küçük prens, sevgili küçük prens, bu gülü ünü çok seviyorum!"

" te bu benim arma anım. Yalnızca bu suyu içti imiz zamanki gibi olacak."

"Ne söylemek istiyorsun?"

"Yıldızlar bütün insanların," diye yanıtladı. "Ama her insan için aynı de iller. Yolcular için, yıldızlar yol gösterici. Ötekiler için yalnızca gökyüzündeki pırıltılar. Bilim adamları için hepsi birer problem. adamı için zenginlik. Ama bütün yıldızlar sessiz. Sen... Yalnızca sen yıldızlara herkesten farklı sahip olacaksın..."

"Ne söylemek istiyorsun?"

"Yıldızlardan birinde ben ya ıyor olaca ım. Ben gülüyor olaca ım bir tanesinde. Ve geceleyin gökyüzüne baktı ında bütün yıldızlar gülüyor gibi olacak... Yalnızca senin gülen yıldızların olacak!"
Sonra yine güldü.

"Ve üzüntün hafifledi inde (zaman bütün acıları hafifletir) beni tanıma olmak hep seni mutlu edecek, dostum olarak kalacaksın. Benimle gülmek isteyeceksin. Bunun için de arada bir pencereni açacaksın... Dostların gökyüzüne bakıp bakıp güldü ünü görünce çok a ıracaklar! Onlara 'Yıldızlar hep güldürür beni!' diyeceksin. Deli oldu unu dü ünecekler. Sana nasıl bir oyun oynadı ımı görüyorsun..."

Sonra yine güldü.

"Sanki sana yıldızlar yerine gülmesini bilen bir sürü küçük çan vermi im gibi olacak..."

Ve yine güldü. Sonra birden yüzü ciddile ti.

"Bu gece... Biliyorsun... Gelme."

"Seni bırakmayaca ım," dedim.

"Acı çekiyormu gibi bakaca ım. Biraz da ölüyormu um gibi... Evet, öyle. Bunu görmeye gelme. Görmeye de mez."

"Seni bırakmayaca ım."

Ama o endi eliydi.

"Dinle beni. Biraz da o yılan yüzünden... Yani seni sokmasını istemem. Yılanlar kötü niyetli yaratıklardır. Bu da seni yalnızca zevk için sokabilir..."

"Seni bırakmayaca ım."

Ama bir dü ünce onu rahatlatmı tı.

" kinci kez sokmaya zehirleri kalmıyor ki."

O gece yola çıktı ını görmedim. Hiç ses çıkarmadan kalkıp gitmi ti. Ona yeti ti imde çabuk ve kararlı adımlarla yürüyordu. Beni görünce, "Demek geldin," dedi yalnızca.

Elimden tuttu. Endi eliydi hâlâ.

"Gelmemeliydin. Acı çekeceksin. Ölmü üm gibi olacak, ama ölmeyece im..."

Bir ey söylemedim.

"Anlamalısın. Çok uzak. Bu gövdeyi oraya ta ıyamam. Çok a ır."

Bir ey söylemedim.

"Atılmı , eski bir deniz kabu u gibi olacak. Bunda üzülecek bir ey yok..."

Bir ey söylemedim.

Cesareti kırılmı tı. Son bir çaba daha gösterdi.

"Biliyor musun, çok ho olacak. Ben de yıldızlara bakaca ım. Bütün yıldızlar çıkırı ı paslanmı

kuyular gibi olacak. Bütün yıldızlardan içmem için tatlı sular akacak..."

Bir şey söylemedim.

"Harika olacak! Senin tam beş yüz milyon küçük çanın olacak, benim de beş yüz milyon su kaynağı..."

Artık susmuştun, alıyordu çünkü...

"...te burası. Bırak, yalnız gideyim." Ve oturdu. Korkuyordu. Sonra yine, "Biliyor musun," dedi. "Çiçekim... Ondan ben sorumluyum. Ve o çok güçsüz! Çok saf! Kendini savunmak için dört iğneye yaramaz dikenini var..."

Ben de oturdum. Ayakta duracak halim kalmamıştı.

"...te hepsi bu..."

Biraz daha durakladı, sonra ayağa kalktı. Bir adım attı. Ben kımıldayamadım.

Ayak bileğinin dibindeki sarı bir parıltıdan başka hiçbir şey görülmedi. Bir an hareketsiz kaldı. Çılgınlık atmadı. Bir ağaç gibi yavaşça devrildi. Kuma düştüğü için hiç ses çıkmamıştı.

Ve altı yıl geçip gitti bile. Bu öyküyü kimseye anlatmadım. Döndü ümde beni kar ılayan dostlarım beni hayatta gördüklerinden dolayı mutluydular. Ben üzgündüm, ama onlara, "Yorgunum," dedim.

Üzüntüm biraz hafifledi artık. Yani tümüyle geçmedi. Ama onun gezegenine döndü ünü biliyorum, çünkü gün do du unda gövdesini bulamadım. Öyle, çok a ır de ildi ki... Ve geceleri yıldızları dinlemeyi çok seviyorum. Sanki be yüz milyon çan gibiler.

Yalnız hâlâ aklıma takılan bir ey var. Koyunu için a ızlık çizdi imde a ızlı ı ba layacak kayı ları çizmeyi unutmu um. A ızlı ı koyunun a zına asla ba layamayacak. Bu yüzden orada neler oldu unu çok merak ediyorum. Belki de koyun çiçe i yedi...

Bazen kendi kendime, "Tabii ki, hayır," diyorum. "Küçük prens her gece çiçe inin üzerine cam fanusu kapatıyor, gündüzleri de koyununa göz kulak oluyordur..." O zaman mutlu oluyorum. Yıldızların gülü leri çok ho geliyor.

Ama bazen de diyorum ki:

"Herhangi bir gün dalgınlı ına gelse, yeter! Bir ak am fanusu kapatmayı unutsa, ya da koyun bir gece sessizce kalksa ve..." te o zaman küçük çanlar gözya larına dönü üyorlar...

te bu büyük bir sır. Küçük prensi benim kadar seven sizler için de, benim için de hiç bilmedi imiz bir yerlerde, hiç göremedi imiz, bir koyunun bir gülü yedi i ya da yemedi i (acaba hangisi?) öyle çok eyi de i tirir ki...

Gökyüzüne bakın. Kendi kendinize sorun: Yedi mi? Yemedi mi? Ne kadar çok eyin de i ti ini göreceksiniz...

Hiçbir büyük bunun ne kadar önemli bir sorun oldu unu anlayamaz!

Bu, benim için dünyadaki en güzel ve en hüzün dolu görüntü. Bir önceki sayfadakinin aynısı, ama unutmanızı istemedi im için bir daha çizdim. Küçük prensin Dünya'da belirdi i ve sonra da yok oldu u yer burası.

Çok dikkatli bakın ki, e er bir gün Afrika'daki çöle yolunuz dü erse tanıyabilesiniz. Bu noktaya geldi inizde lütfen acele etmeyin. Yıldızın tam altında biraz durun. Ve e er gülen, altın saçlı, sorularınıza yanıt vermeyen küçük bir adamla kar ıla ırsanız, onun kim oldu unu biliyorsunuz. E er böyle bir ey olursa, ne olur beni de rahatlatın; döndü ünü haber verin bana.

